

„Primorec“
izhaja vsakih štirinajst dni
vsak drugi torek in stane
po pošti ali na dom pošiljan
za celo leto 80 kr.; za
tuje drž. več poštni stroški.
„Soča“ z „Gosp.
Listom“ in „Primor-
cem“ stane na leto 5 gld.
20 kr. — Uredništvo in
upravištvo je v Gosposki
ulici št. 9

Primorec

Oglasi
se plačujejo za trisopno
petil-vrsto:
enkrat . . . 8 kr.
dvakrat . . . 14 „
trikrat . . . 18 „
večkrat po pogodbi.
Vsa plačila vrše se na-
prej. — Posamične številke
se prodajajo po 3 kr.
Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. Gabršček. — Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Josip Krmpotić).

Društvo „Sloga“

opozarja volilce v skupini mest, trgov in obrtnih krajev, da prihodnji četrtek dne 17. oktobra jim bo voliti enega državnega poslanca namesto odstopivšega Franca grofa Coroninija. V tej skupini volijo goriško mesto, kupčijska in obrtniška zbornica v Gorici ter vsi trgi in obrtni kraji slovenski in furlanski.

Goriški Italijani kandidujejo za to mesto svojega pristaša, Slovencem znanelega Hegona kneza Hohenloha, predsednika južne železnice na Dunaju, ki je bil propadel pred petimi leti v velikem veleposestvu nasproti Alfredu grofu Coroniniju. Hvalijo ga v svojem glasilu, da je sin italijanske matere, navzet italijanskega duba, ter da ima palačo v Benetkah in posestva v Toškani. Nedavno je bil odlikovan od italijanskega kralja kot pospešitelj krajše železniške zveze med Trstom in Benetkami. To mu je pridobilo v nekaterih krogih še posebno naklonjenost.

Slovinci ne moremo glasovati za tega kandidata, ker velja že od nekaj kot odločen nasprotnik slovenskemu narodu in kot navdušen pokrovitelj onih goriških mogotcev, ki trdovratno zanikajo goriškim Slovencem po zakonu zajamčene jim pravice in sredstva do omike.

Vrhu tega mora biti knez Hohenlohe kot predsednik južne železnice nasproten predelski in vipavski železnici in vsakateri železnici, ki bi bila v škodo oni, kateri je on na čelu, nasproten torej onim podjetjem, v katerih vidijo naši trgi in trezni Goričani edino rešitev iz svojega žalostnega položaja popolne gospodarske onemoglosti.

Slovinci bi lahko postavili svojega kandidata in združili nanj svoje glasove; ali to bi bil samo pojav zaupanja, katero imamo do svojega moža, in nezaupanja do nasprotnega kandidata; drugega uspeha bi ne dosegli s tem, ker zmagali bi gotovo ne.

Zato kaže, da bi se slovenski volilci poprijeli enega kandidata, katerega so postavili furlanski volilci v Gradišči, s katerim bo mogoče zmagati, ako konservativni Italijani v Gorici ne ostanejo pri besedah, katere je imel njihov list proti Hohenlohu, ampak bodo tudi delali v onem smislu.

Ta kandidat je dr. Edvard vitez Bujatti, posestnik v Brumi, bivši tajnik tržaške horse ter podtajnik

kupčijske in obrtniške zbornice v Trstu. Rodil se je v Gorici, kjer je bil njegov oče župan v dobi, predno smo dobili ustavo in samoupravo. Po mišljenju je Avstrijec, in to je za nas razloga dovolj, da mu smemo zapati; bil je tudi odlikovan, in sicer od našega cesarja. V narodnem oziru sicer ne moremo pričakovati pomoči od njega, a zdi se, da tudi škodovati nam ne bo mogel; in gotovo nam je manj nevaren nego knez Hohenlohe. Iz zanesljivega vira vemo, da je prijazen predelski in vipavski železnici ter da bo glasoval, ako bo izbran, za vsakatero železnico, ki bi bila v korist goriški deželi, v prvi vrsti za dve imenovani progii.

Z ozirom na te razloge priporoča društvo «Sloga» slovenskim volilcem mest, trgov in obrtnih krajev, naj se prav gotovo udeležijo volitve v četrtek 17. t. m. in naj zapišejo že pred volitvijo na svoj volilni listek ime kandidata, ki se glasi:

dr. Edvard Bujatti,
posestnik v Brumi.

V Gorici, 10. oktobra 1895.

ODBOR.

Dostavek uredništva. — Ta oklic na volilce je priobčila že zadnja «Soča. V soboto je pa «Corriere» prinesel v odgovor več člankov, s katerimi straši furlanske volilce, češ, glejte, v kako družbo je prišel kandidat dr. Bujatti.

Na «Corrierove» neslanosti odgovarjamo to-le:

V skupini mest in trgov imamo Slovenci lepo število volilcev, ali ne toliko, da bi sami zmagali. Doslej smo volili skupno z Lahi deželnega glavarja Franca grofa Coroninija. Njega so izbaenili lahonski napeteži in hoté imeti kneza Hohenlohe; druga laška stranka pa želí dr. Bujattija.

Kaj je početi slovenskim volilcem? — Postavljati svojega kandidata, — ne kaže, ker bi gotovo ne bil izvoljen. Utegnil bi pač priti v ožjo volitev, pri kateri bi pa gotovo padel, a izvoljen bi bil v tem slučaju nam najbolj neljub kandidat. Ali naj pa naši volilci ostanejo doma? Zakaj?! Saj so se mešali celó Lahi v volitev slov. veleposestva, kjer nimajo res ničesa govoriti!

Sklenilo se je torej, naj gredó Slovenci na volišče in pomagajo k izvolitvi možu, o katerem menijo, da bi bil boljši zagovornik deželnih koristij.

Slovinci ne pričakujemo od njejednega laškega kandidata, da se bo potezal za naše narodne koristi; tega ne zahtevamo, če tudi mu damo svoje glasove. Pač pa zahtevamo, da se poslanec poteza za gmotne koristi cele dežele, zlasti tudi goriškega mesta.

Oglejmo si oba kandidata. Knez Hohenlohe in dr. Bujatti sta oba moža, od katerih Slovenci nimamo pričakovati nič dobrega v narodnem pogledu. Toda od kneza Hohenlohe ne moremo pričakovati tudi v gmotnem pogledu nič dobrega, kajti on je predsednik južne železnice in kot tak mora biti nasprotnik vsaki novi železnici v deželi, zlasti pa predelski in vipavski. To tudi mora biti, ker drugače bi bil slab predsednik in Rotschildova družba bi ga lepó odslovila iz masno plačane službe. Toda prav v predelski in vipavski železnici vidimo velike koristi za deželo, posebno pa za Gorico, ki je vendar središče dežele. Zaradi tega moramo biti Slovenci še posebno nasprotni knezu Hohenlohu, a nasprotni bi mu morali biti vsi Goričani, ako imajo le še kaj soli v glavi.

Vitez dr. Bujatti pa nima takih zvez z bogato južno železnico, kateri se ne bo bal zameriti; on bo deloval torej lahko brez bojzani za nove železnice, zlasti pa vipavsko in predelsko. Mož je sicer že znan iz prejšnjih časov kot zagovornik predelske železnice. Evo, zato mu Slovenci moramo dati svoje glasove. Takó bi morali storiti tudi laški Goričani, ako želé dobro sebi in goriškemu mestu. Le lahonska zaslepljenost more delovati za kneza Hohenlohe, ki nam Goričanom nič ni!

Žalostno dovolj, da bi vsa mesta in trgi, ki volijo v tej skupini, ne imeli v sredi moža, ki bi bil sposoben za to mesto, in da si morajo za to izposoditi še le predsednika južne železnice na Dunaju!

Kar kvasi «Corriere» dalje o zvezah «Sloge» z dr. B., je vse le pesek v oči nevednemu furlanskemu občinstvu, katero le pomilujemo, kakó zeló se dá slepiti z najgorostasnejšimi budalostmi. Slovenci smo v tem pogledu veliko bolj napredovali, da si ne damo natvezati oslov za slone!

Le par zanimivostij naj še dodamo. «Corriere» je omenil tudi ono mesto v «Sloginem» oklicu, ki govori o avstrijskem mišljenju dr. B., a to je storil na način, kakor bi hotel s tem Furlane — strašiti. Ali ne, da je to zanimivo?

Druga zanimivost je ta-le: Neki agitator, ki brusi peté okoli umirovljenih c. kr. častnikov (unet prištaš »Corriero«), je pa strašil iste častnike, da dr. B. je grozen — irredentovec.

Neki odlični volilec je pa dejal v družbi, ko je agitator samosvestno odšel: »Ako je dr. B. irredentovec, je tale agitator stokrat večji. Falscher Kerl!«

* * *

Z glasovnicami se godé nečuvene drzovitosti. Magistratni pisarji hodijo po hišah in napisujejo glasovnice takó-le: S. A. Principe Egone de Hohenlohe. — Nekateri volilci v Podturnu so vsled tega zeló razkačeni. Mi smo videli nekaj takih glasovnic. Opozarjamo vlado na tej škandalozni predrznosti.

Dalje čujemo, da c. kr. častnikom v pokoju prinaša v hišo neki vojak tudi že izpolnjene glasovnice poleg priporočila g. Catinellija. Čudne, čudne čase smo doživeli! Prosimo več takih dokazov! Kdor kaj vé, naj nam blagovoli naznaniti!

In to, pravijo, so svobodne volitve v Avstriji, kakor zahteva zakon, kateri prečitajo pred sleherno volitvijo! Takó se uničujeta v ljudstvu vera v zakone in dosledno s tem — pravni čut! Pa hoté, da bo ljudstvo dobro!

Naši porotniki.

Pod tem naslovom je priobčila zadnja celjska »Domovina« članek, kateri smo čitali s posebnim zanimanjem. Naši čitatelji namreč vedó, koliko smo se že pečali s tem uprašanjem na Goriškem in po dolgem boju, ki nas je veliko stal, dosegli že lep uspeh. — Enako pot so začeli naši bratje na Štajerskem. Zató ponatisnemo ves članek iz »Domovine«, da bodo naši čitatelji videli, kakó je v tem pogledu na Štajerskem, pa tudi še vedno — marsikje drugod. Še bo treba boja, predno dosežemo svojo pravico, predno se bomo mogli veseliti te novodobne svobodomiselné ustanove na pravosodnem polju, ne pa — bati se je. »Domovin« članek naj vsak čitatelj sam obrne na domače odnošaje v tem oziru. Članek slóve:

»Vsako leto šestkrat skličejo se v Celje porotniki iz celega Spodnjega Štajerskega, da sodijo o vseh večjih hudodelstvih, in o tistih manjših hudodelstvih in pregreških, kateri so odkazani izrečno porotniškim sodiščem. Na Spodnjem Štajerskem je slovenski narod v ogromni večini; niti 10 izmed 100 ni Nemcev in nemškutarjev, če ravno so pri ljudskem številu vse pomeli skup, kar je le mogoče bilo, da bi nabrali kolikor se da največ Nemcev. Človek bi torej mislil, da bodo porotniki, ti »sodniki iz naroda«, tudi po ogromni večini Slovenci. Pa, ali je to tudi res tako? Ne! Kjer se delijo kake pravice, tam se odkaže Slovincem mala drobtinica, Nemcem pa debel kos kruha. Tako tudi pri porotnikih. Če pridejo ti gospodje porotniki skupaj, se človek kar začudi, ko vidi, kako lep zborček nemštva in nemčurstva štajerskega se tukaj vedno zbira: izvzemši male izjeme, so to sami Nemci po rodu, ali vsaj »Nemci po mišljenju«, to je nemškutarji. Vprašalo se bo, odkod to pride? To pride od tega, ker se pri sestavi porotniških imenikov ne postopa nepristransko, tako, kakor veleva duh postave, ker se postopa za slovenski narod krivično. Vsako leto meseca septembra morajo župani vseh občin sestavljati imenik mož, sposobnih za porotnike, tako imenovani »prvotni imenik«. Župani sestavljajo svoj imenik vestno, držeč se postavnih določil, tako, da je vpisan v prvotni imenik vsakdo, ki je sposoben za ta imenitni posel. Ta prvotni imenik morajo poslati koncem septembra c. kr. okrajnemu glavarju dotičnega okraja. Ta vzame ta prvotni imenik na

veliko rešeto, na redos, kakor mlatici, ko so žito omlatili. Okrajni glavarji preresetujejo sedaj ta imenik ter zaznamujejo tiste može, katere oni smatrajo za posebno sposobne za ta porotniški posel, češ, da so ti posebno dobri za to vsled svojega razuma, svoje poštenosti, pravičnega mišljenja, in v krajih, kjer se govori več jezikov, ker znajo dotične jezike. Po takem preresetanju gredo ti prvotni imeniki na predsednika okrožnemu sodišču v Celju.

Predsednik okrožnemu sodišču skliče meseca novembra posebno komisijo, obstoječo izven njega še iz 3 drugih sodnikov in iz treh zaupnih mož. Ta komisija, ki je seveda v rokah predsednika, — saj si on zbere kogar hoče, — dene potem že od okrajnih glavarjev preresetane prvotne imenike na malo rešeto, ter zbira po svoji prosti volji iz prvotnih imenikov može v porotniški imenik za celo prihodnje leto, v tako imenovani »letni imenik«, iz katerega se potem vsako leto šestkrat žrebajo parotniki. V Celju smo Slovenci tako srečni, da nimamo ne enega slovenskega sodnika; vse je »deutsch«, več ali manj. In od tistih treh zaupnih mož, katere pokliče predsednik v komisijo, sta navadno tudi še dva Nemca. In ti nemški gospodje sestavljajo letni imenik tako, da zberejo vse, kar je nemškega ali nemškutarskega; še golobje jih ne bi mogli lepše zbirati! Dogaja se čisto, da se vpišejo v imenike porotnikov možje, ki se pri obravnavi izjavljajo, da ne razumejo slovenskih besed prič, zatožencev in zagovornikov, ali pa, če so pošteni, da prej pred obravnavo prosijo, naj se odklonijo, ker slovenski ne razumejo! In to se dogaja, akoravno postava predpisuje natanko, naj se gleda na to, da se zbira za porotnike možje, ki razumejo jezike, pred vsem v celjskem okrožji slovenski jezik.

Vidimo, če pregledamo porotniški letni imenik, da se iz nemških mest, trgov in tržišč zbira za porotnika takorekoč vse, kar le hlače nosi. Tako pride, da mesto Maribor daje šteti del vseh porotnikov 75 od 481; mesto Ptuj 28, mali tržišč Rogatec s svojimi 745 prebivalci 9, mestice Slovenjigradec s 2982 prebivalci celo 13 porotnikov, med tem, ko jih jima celo Ljutomersko glavarstvo, obsegajoče okrajni sodišči Ljutomer, Gornja Radgona, ter broječe 25.036 prebivalcev le 11 porotnikov! Tako sestavljanje porotniškega letnega imenika je krivično ter je očito žaljenje slovenskega naroda. Slovenski narod daje toliko županov, toliko občinskih svetovalcev, načelnikov krajnih šolskih svetov itd., ki govorijo oba deželna jezika, za porotnike pa menda nimajo sposobnosti. Ako so ti možje sposobni za vse te take imenitne posle, so sposobni tudi za posel porotniški in to gotovo desetkrat bolje, kakor marsikateri nemškutarski in nemški krojač in čevljar, kateri se v prvi vrsti kličejo za porotnike, čeprav znajo le za silo brati in začékatati svoje ime. Čas je, da se proti temu žaljenju slovenskega naroda na pravem mestu spregovori prava moška beseda«.

Domače in razne novice.

* **Duhovske in cerkvene novice.** — Č. g. Ferd. Tomazič, vikar v Kozani, je umrl v soboto. — Č. g. Josip Grilanc, dosedaj kapelan v Komnu, pojde za vikarja v Levpo, na njegovo mesto pa pride č. g. Filip Abram, novomašnik. Č. g. Fran Klopčič, dosedaj kapelan v Bolcu, je prišel v Bukovo za upravitelja, č. g. Ivan Kodromac, dosedaj vikar v Isola Morosini, pojde na Trnovo pri Kobaridu; č. g. Tom. Guggenberger, dosedaj kapelan v Ročinju, pojde za kapelana v Bolec: na njegovo mesto pride č. g. novomašnik Kristijan Štibilj.

— Sv. birma bo: Podsabotinom 22. t. m., v Št. Mavru 23. t. m. (ta dan poseti knezonadškof tudi Pevmo), 24. v Krombergu, 27. v Solkanu.

— V semenišču je pričelo šolsko leto 5. t. m. Na novo je vstopilo: za goriško nadškofijo 11, za tržaško 14, za poreško in krško po 3. Domačinov je 21, ostali so iz drugih dežel.

* **Volilci pozor!** — Pri zadnji volitvi dveh deželnih poslancev v Gorici se je zgodila nečedna volilna sleparija. V jutro pred volitvijo so se namreč delili listki, da dr. Maurovič ne kandiduje; vsled tega njegovi prijatelji niso šli na volišče. Ali dokazalo se je, da dr. M. ni izdal take odpovedi, vsled česar so bili volilci osleparjeni.

Podobne sleparije se je bati prihodnji četrtek, kajti v jutro bi se utegnile trositi med volilce izjave, da — dr. Bujatti je odstopil od kandidature. Opozarjamo volilce na to možnost in jih svarimo pred tem, da bi verjeli. Vsakdo naj gre na volišče in naj voli po svojem prepričanju! — Volilce v slovenskih trgih opozarjamo, naj nikar ne zavržejo svojega glasu, marveč vsi naj gredo na volišče. Ako bi došlo kako brzobjavno naznanilo o odstopu dr. B., ne mu verjeti.

* **V Gorici** je umrl 13. t. m. g. Karl Huber, c. kr. major v pokoju, vitez raznih redov in odlikovan z zaslužno in vojno svetinjo ter s častniškim službenim znamenjem. Star je bil 88 let. Pogreb bo danes ob 4½ popoldne.

* **Zadnja »Soča«** je bila nakrat pošlá; vse so prodali že v petek. Učera je nam je pojasnilo, zakaj se je to zgodilo. »Corrierovci« so jo pokupili in razposlali nasprotnikom Hohenlohovim, češ: glejte, v kako družbo ste prišli. Proglas »Sloge« je bil namreč obrobjen s plavim svinčnikom. — Jedno tako številko so poslali tudi v Trst znani kavarni »Volti di Chiozza«, kjer se zbira cvet tržaškega italijanstva. Toda kavarna lista ni sprejela in priromal je nam v roke. Kdo je zapisal naslov, smo spoznali po znanem rokopisu.

* **Zagrizenost.** — Pri nekem znanem goriškem »zmernežu« je služila brhka Slovenka. Ta je dobila od prijateljice iz Ljubljane pismo, ki je imelo seveda slovenski pisan naslov. Pismo je dobil v roke ta »zmernež«, a v svojem sovraštvu do slovensčine je pismo kar uničil, ne da je služkinja za to izvedela. To je pa prišlo kmalu na dan. Priče so: pisalka v Ljubljani, da je pismo res poslala; pismonoša, da ga je izročil gospodarju; služkinja, da ga ni prejela; naposled nekdo, ki je videl, da je gospodar pismo uničil! — V pismu je bilo več važnih rečij opisanih. — Kakó naj imenujemo tako postopanje!?

* **Izmišljeno.** — Oficijozna lista »Corriere« in »Mattino« sta zanikala vest »Patrie del Friuli«, da je nekdo zamazal Kalistrovo hišo, kjer stanuje polkovnik. — »Mattino« se je hudo zaletel v »Sočo«, ki mu že odgovori. — Ona vest je bila po Gorici splošno razširjena in ima vse znake — resnice.

* **Iz Št. Petra** pri Gorici nam poročajo, da tamošnje društvo »Slovenska zveza« priredi jesensko veselico v korist nesrečni rodini pokojnega skladatelja Volariča, čegar pesmi tamošnji pevci pojó najraje. Prav hvaležni smo temu društvu, da hoče na tak način počastiti spomin pokojnega skladatelja. Naj bi posnemala ta sklep še druga pevska društva!

* **Iz Kozane** nam poročajo, da tamošnje pevsko društvo bo imelo tri sv. maše za dušnice za pokojnega skladatelja Hrabroslava Volariča jutri 16. t. m.; služili jih bodo župnik in kaplan v Biljani in vikarij iz Vipolž. Pokojni Volarič je bi ustanovitelj tega zbora, ki se zdaj hvaležno spominja svojega očeta. Čast vrlim Kozancem! Naj bi skušali pri tej priliki zložiti še malo svotico za nesrečno rodino.

Tržne cene. — Kava Santos gld. 148 do 152. Sandomingo gld. 168, Java 168, Cejlon gld. 185, Moka 2, Sladkor 31, Špeh 54 do 60 Petrolij v sodu 20½, v zaboju 640. Maslo surovo 76 kuhano 88.

Moka Majdičeva: št. 0. gld. 12.70, I. 12.30, II. 11.90, III. 11.40, IV. 10.80, V. 10.10, VI. 9.60. — Otrobi debele gld. 4.60, drobne 4.60 gld. — Tursica navadna gld. 7.20 do 8.20, Oves gld. 7.20

* **Goriški Travnik** bo bajé zanaprej razsvetljen po noči na Auerjev način (bela luč), ker je doslej bilo premalo svetlobe. To

je resnica! — Ali ko mestni očetje hotè, trositi nekoliko več za «luksus», naj bi oskrbeli mnogim ulicam vsaj najpotrebnišo razsvečavo.

* **Zahvala.** — Iz Devina: Podpisana zahvaljujem ginjenega srcu vse znance, prijatelje ali častilce mojega pokojnega soproga Hrabr. Volariča, ki so mi pismeno izrazili svoje sočutje na bridkem udarcu, ki je zadel mene in štiri male otročiče. — Žalujoča udova Franica Volarič.

* **Zemljiški davek** na Goriškem je sploh previsok; to čutimo vsi. Na Kranjskem je za polovico manjši. — O tem se je mnogo govorilo na lanskih shodih, katere sta sklicala naša državna poslanca. Tam se je posebno naglašalo to, da se bo treba oglasiti prihodnje leto, ko bodo posebne komisije zopet precejevala zemljišča.

Pozor torej! Za pritožbe smo tiskali v naši tiskarni posebne obrazce, katere bo na kratko in pregledno izpolniti. Občina Bovec jih je že naročila 2000, ker so jako pregledni. — Priporočamo vsem občinam, da jih za časa naročè, kajti cena je takó malenkostna, da plačajo komaj papir, ako biga na drobno kupovali. Obrazcev treba kupiti vsaj dvakrat toliko, kolikor je posestnikov v občini, ker treba ohraniti doma en prepis. — Županstvom, kjer imajo sedež okrajna sodišča, smo poslali po par uzorcev na ogled.

* **Sežanski gasilci** so zavrnil v sobotni „Edinosti“ napade „Goriškega Vestnika“ proti bivšemu svojemu načelniku dru. Rybářu ter ob enem obžalovali, da jih je zapustil, kajti bil je duša vsemu gasilnem društvu in sploh vsemu narodnemu življenju v Sežani.

* **Z Nabrežine** poročajo, da so se tam vrsile občinske volitve v četrtek in petek. V tej čisto slovenski občini so razprli mreže nekateri laški doseljenci in posestniki kamenolomov, kateri so hoteli odvzeti Nabrežini oni slovensko-narodni značaj, s katerim se je ponašala ta vas že zdavna. S pomočjo domačih „zmernežev“ so namerali zasesti občinski sedež in Nabrežino uvrstiti v repertoar italijanskih občin na Primorskem. Hvala narodni zavednosti vrlih nabrežinskih občinarjev, ta namera se še takrat ni uresničila, a nadajamo se, da se ne uresniči nikoli, — kajti narodna stranka je zmagala v vseh treh razredih. Kolikor se veselimo te zmage, toliko zopet obžalujemo, da se je našlo Nabrežincev, ki so podali zavezno roko onim doseljencem, kateri so jih hoteli izkoristiti v velikolaški namen in s pomočjo njihovih glasov zaseči sekiro v zdravo slovensko telo. Čast zavednim nabrežinskim volilcem, ki so preprečili grdo sramoto za primorske Slovence in si izvolili možè, kateri bodo znali braniti domača tla ptujih navalov.

Župniški izpit so delali v tukajšnjem osrednjem semenišču od 8. do 10. t. m. naslednji č. gg.: Karol Čigon, vikar na Vojšci; Andrej Gergolet, župniški upravitelj v Slovrencu pri Nebljem; Janez Rojic, vikar v Biljah; Peter Zorzin, duhovni pomočnik v Flumičelu.

Za sirote r. Volariča so nam došli dalje ti-le darovi: «Narodna Čitalnica» v Kobaridu 5 gld. (Obljubila je še nadaljnih doneskov. To je ta Čitalnica dolžna storiti, kajti za njo se je pokojnik žrtvoval silno veliko.) Č. g. Jan. Nep. Vidmar, vikarij v Logeh, 5 gld. — Od orožniške postaje v Breginju 1 gld. 50 kr. (Čast vrlim gg. orožnikom!) — Gosp. Andrej Figelj v Št. Mavru 50 kr. — Gos. Andrej Hrast na Livku, spominjaje se svojega najemnika učitelja Volariča, 1 gld. — Gosp. Ivan Ivančič, učit. v Kredu pri Kobaridu, je poslal 8 gld., katere so darovali trije prijatelji dragega pokojnika. — Gosp. Vekoslav Urbančič, učitelj v Levpi na Kanalskem, ko je s solznimi očmi prečital poročilo in životopis v «Primorcu», 1 gld. 50 kr. — Obč. tajnik v Bolcu, g. Fr. Pečenko, poslal 15 kron, katere so darovali: G.čna Nanči N. 3, G.čpa E. K. 1, G.čpa I. G. 2, G.čpa M. Sorč 3, g.čna J. Jereb 1, g.čd K. Bratina 1, g.čd A. Komac 1, g.čd A. Sorč 2, G.čpa H. Pečenko 1, skupaj torej 15 kron. — Nekoji prijatelji in častilci r. Volariča na Opčinah zložili sirotam 23 kron. — Ivan Reja, gostilničar v Gorici 1 gld., Andrej

Jakin iz Kozane 50 kr., Franc Reja iz Kozane 50 kr. — Veleč. g. Ivan Murovec, dekan v Cerknu, 5 gld. — Gosp. Anton Miklavč v Kobaridu 10 gld. 35 kr., katere je zložila družba učiteljev kobariske okolice. — Gosp. Franjo Ferfila v G. 5 kron. — Gosp. dr. Aleksij Rojic 3 gld.

Imenom nesrečne rodbine izrekamo dobrotnikom presrečno zahvalo. Dal Bog obilo posnemovalcev!

Prijatelj pokojnikov g. Vatroslav Holz si je nadel hvaležno nalogo, nabirati darov za nesrečno rodbino širom slovenske domovine, po kateri ga vodijo pota vsakdanjega poklica. Hvala mu za to!

«Glasbena Matica» v Ljubljani je poslala sirotam 25 gld. mesto venca na grob.

Ker je pokojnik zapustil veliko skladb, ki so si pridobile že najboljše imè po Sloveniji, predno so izšle v tisku, prosili bi, naj bi nekateri gospodje skladatelji nekoliko popustili od svojega monopola in dali zopet enkrat malo prednosti Volaričevim skladbam, za katere «G. M.» lahko zopet dá nekaj podpore sirotam.

Opozarjamo na «prošnjo» na peti strani današnje številke.

Darove, ki so došli naravnost udovi, objavimo v eni prihodnjih števil.

Volilce v skupini mest in trgov, ki bodo volili v četrtek 17. oktobra enega poslancu v državni zbor, opozarjamo, da volitev bo po listkih, in sicer po takih, katere izdaja gosposka. Ako bi kdo svoj listek (glasovnico) izgubil, ali ako bi imel nerabljen listek, dobi lahko na svoje zahtevanje drug listek od tiste gosposke, ki mu je izdala prvi, ali pa na dan volitve od volilnega komisarja. V vsakem slučaju se mora prosilec izkazati z uradno izkaznico, da je opravičen k volitvi. Ker bo ta volitev v vsakem trgu in mestu posebe, je toliko lože, da se je udeleži vsakdo, ki ima k temu pravico.

Lovijo jih, namreč volilce za kneza Hohenloha. Da bi omečili Furlane, da bi glasovali za knežjega kandidata, pripovedujejo jim, kake dolge poti bo moral nastopiti predsednik južne železnice te dni: v Benetke. Florencio in celo v Rim, da dogovori z italijansko vlado najkrajšo zvezo med Trstom in Benetkami, oziroma zvezo furlanske železnice z beneško obmorsko železnico od Červinjana do Sv. Jurja pri Nogarju. Tega pa ne povejo, da vse to je že dogovorjeno in da dogovorov ne vodi južna železnica, ampak avstrijska vlada, ki je že v prvotnem zakonu, s katerim se je dovolila furlanska železnica, skrbela tudi za to, da se ta železnica zveže z italijansko obmorsko in da postane tako „la direttissima“, po kateri zdihujejo naši sosedje ob jadranskem morju že toliko let. Gorica nima nikakega povoda veseliti se te zveze; njej moreta koristiti le predelska in vipavska železnica; ali dandanes dušijo narodni oziri vsako skrb za gmotni napredek in za bodočnost, zato lovijo tudi v goriškem mestu glasove za onega, ki baje veže Avstrijo z Italijo, v škodo mestu.

Nalogo, zbrati za H. vse glasove vojaških penzionistov, je prevzel umirovljeni major Catinelli. Ubogi gospod silno brusi petè po mestu, a nima posebne sreče; tudi on baš za ta posel ni prav srečna oseba, ker c. kr. avstrijskim častnikom nikakor ne imponuje glas Venuti-Maranijevega agenta.

Razpisana ustanova. — Početkom šolskega leta 1895/96. odda se erarijalna ustanova v znesku 210 gld. za dijake na politehniko. Pravico do užitka imajo dijaki iz Istre in Goriško-Gradiščanske, kateri obiskujejo politehniko ali na Dunaju, ali v Gradcu, Pragi in Brnu. Kdor dobi to ustanovo, mora se obvezati, da bode izkoriščal svoje znanosti po dovršenih naukih v svoji domovini. Prosilci naj uležè svoje prošnje najdalje do 31. oktobra t. l. pri namestništvu v Trstu. Prošnjam je priložiti: krstni list, svedočbo o cepljenih kozah, svedočbo siromaštva, šolski spričevali o poslednjih dveh semestrih, potrdilo predpostavljene rektorata o vrednosti do vžitka ustanove in slednjè omenjeno izjavo (revers).

„**Prim. List**“ se je začel sramovati svojih zaveznikov pri zadnjih volitvah. V predzadnji številki se je zadržal na Obizzijev „Vestnik“,

ki je izdal v svoji nerodnosti zvezo z vlado in Lahi, češ, da on o tej ničesa ne vé in da je bivala ta le v „Obizzijevi domišljiji.“ — Kdo naj se ne smeje takim izgovorom potem, ko je z neštevilnimi dejanji dokazana najivna izpoved „Vestnikova“? — Zares, gospodo pri „Pr. L.“ ni — nič več sram!

Prošnja županstvom. — „Sloga“ je že več let pošiljala sl. županstvom obrazce za spisovanje prvotnih imenikov za porotnike. Naša borba je imela letos toliko uspeha, da je prišlo že do slovenskih obravnav pred porotniki.

Gospodje župani! Ker ste prejeli že take obrazce, lepo prosimo, izpolnite jih ter pošljite po jeden prepis društvu „Sloga“ v Gorici. Pri vsakem porotniku bodi natančno pripisan davek. Upamo, da vsak župan izpolni to narodno dolžnost!

C. kr. poštarjem naznanjamo, da ima naša tiskarna v zalogi najnovejšo zapovedano tiskovino «Quartal-Ausweis». Sploh imamo vse potrebne tiskovine za poštarje po zeló zmernih cenah.

V Kobaridu začne kmalu poslovati prepotrebna posojilnica. Njen delokrog je odmerjen na novi sodni okraj kobariski, namreč na županije Kobarid, Idrsko, Livek, Ljubušnje, Trnovo, Kred, Sedlo in Breginj. — Pravila so že vpisana.

* **Vozni red pri c. kr. državnih železnicah.** C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic skušalo se je zmirom po možnosti ozirati na želje, izražene od interesovanih krogov. Dohajajo mu pa večkrat posebno glede vožnih redov rezne želje tako pozno, da se ob spremembi vožnega reda ni mogoče večkrat še takrat na nje ozirati, kadar bi se istim sicer lahko ustreglo. Temu je vzrok komplicirana sestava vožnega reda jako obsežnega državno-železniškega omrežja in so spremembe vožnega reda v zadnjem trenutku že iz tehničnih razlogov nemogoče. C. kr. glavnemu ravnateljstvu se vidi torej v interesu občinstva in voznoredne službe umestno, da se za prihodnje določijo gotovi obroki, do katerih naj bi se mu glede voznorednih poslov izražele želje, če bi se namreč hotelo, da se na nje ozira. Kot taka obroka določila naj bi se za zimski vozni red konec maja dotičnega leta, za poletni vozni red prihodnjega leta pa konec oktobra prejšnjega leta. Teh obrokov, izviraajočih iz razmer bi se interesovani krogi lahko držali in tudi nemore biti proti njima nikakih pomislov, ker se pokažejo morebitne pomanjkljivosti in nepredvidnosti vožnega reda ravno takrat najboljše, kadar je ta v veljavi in morajo torej po preteku dotične voznoredne dobe biti brezdvomno že znane. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja vsled prošnje c. kr. glavnega ravnateljstva interesovane kroge, da se obrnejo z enakimi željami zaradi prihodnjega (1896.) poletnega vožnega reda do konca oktobra 1895. naravnost na c. kr. obrtno ravnateljstvo v Beljaku. (Mi Primorci pa se obračajmo na obratno ravnateljstvo v Trst. Ur.) C. kr. železniškim obratnim ravnateljstvom je naročeno, da vse jednake predloge s svojim poročilom predlože c. kr. glavnemu ravnateljstvu v sklepanje. Isto železniško obratno ravnateljstvo ima potem po določitvi dotičnega voznorednega načrta obvestiti one interesente, na katerih želje se ni moglo ozirati; oni prosilci pa, na katerih želje se je oziralo, poizvedò to itak iz pravočasno razglašene vožnega reda in torej posebno obvestilo ni potrebno.

Osebnosti. — Vodjami zemljskih knjig so imenovani Ciril Kumar za Podgrad, Konrad Sestan za Buzet in Richard Visintin za Červinjan. Davčnimi oficijali na Primorskem so imenovani pristavi Fran Šavnik, Alojzij Doljak in Jožef Hocke, pristavom pa praktikant Srečko Santin.

— Gospod Rudolf Walter v Gorici je bil imenovan načelnikom računarskega oddelka pri c. kr. gozdnem uradu v Gorici; ta služba je 7. plačne vrste. G.čd Ivan Feigel je pa bil imenovan oficijalom pri istemu oddelku; ta služba je X. vrste. Dolgo je čakal na to službo, no naposled več kot zaslužen dočkal. Častitamo obema!

— Visokorodni g. grof Alfred Coronini je odpotoval na nekaj časa iz Gorice. To na znanje tistim, ki se v kateri potrebi obračajo do njega.

— Gospod Ernest Širca, ki je letos dovršil učiteljske, dobil je službo na «Slogini» ljudski šoli v Gorici. Ker je izvrsten glasbenik, mogel bo veliko koristiti slovenski glasbi v Gorici. — Poučeval bo tudi na nadaljevalni šoli za obrtne učence v Gorici.

— O krajni komisar, gospod dr. Peter Laharnar na Dunaju, Slovenec z Goriškega, je imenovan podtajnikom v ministerstvu za notranje posle. — Računarski asistent Karol Paternost imenovan je računarskim oficijalom, računarski vežbenik Anton Vodopivec pa računarskim asistentom.

Knez Hohenlohe je bil proglašen na shodu v Gradišču kandidatom za državni zbor v mestih in trgih na Goriškem. — Toda zastopniki mesta Gradišče ob Soči so se izrekli proti njemu.

Ako bi bil on izvoljen, bodo imeli naši slovenski trgi najhujšega nasprotnika na mestu skrbnega zastopnika. On — **predsednik južne železnice** — bo odločen nasprotnik vsaki drugi železnici od Gorice po Vipavski ali Soški dolini; vrhu tega je odločen nasprotnik slovenskega naroda.

Tega moža so postavili kandidatom, Venuti, Marani in njiju družba, a vlada je dala svoj blagoslov. In ti ljudje so se postavili proti „Sloginim“ kandidatom v veleposestvu, da bi vrgli v prvi vrsti grofa Alfreda Coroninija, odločnega zagovornika vipavske in predelske železnice! Ni bil slab tak načrt! Na eni strani so se hoteli iznebiti naših vrlih zagovornikov, na drugi strani pa vsiljujejo najhujše nasprotnike — potem bi nas lahko kar pohrustali s kostmi vred. Taki ljudje so vodili volitev „tudi-slovenskih“ mož Jakončič - Cociancig - Fabiani! Kdor ni slep, naj gleda in ume tolik škandal, kateri smo morali doživeti letos Slovenci na Goriškem.

Vabilo. — P. n. gg. društveniki slovenskega narodno-političnega društva «Sloga» v Gorici se uljudno vabijo k občenemu zboru, ki bo v prostorih goriške Čitalnice, Tržne ulice h. št. 12, I. — v ponedeljek 28. oktobra ob 11. uri predpoludne z naslednjim dnevnim redom: 1. nagovor predsednikov; 2. odborovo letno poročilo; 3. računi za leto 1895. in proračuni za leto 1896.; 4. morebitni predlogi; 5. volitev novega odbora (predsednika, devet odbornikov, pet namestnikov). Kar ima priti na dnevni red po nasvetu društvenikov, mora se pisмено poslati, ali ustmeno sporočiti predsedniku vsaj osem dni pred občnim zborom. Društveni račun je 14 dni pred občnim zborom pristopen vsem društvenikom. Ako na to povabilo ne pride k občenemu zboru vsaj dvajset udov, vršil se bo občni zbor štirinajsti dan potem ob isti uri in v istih prostorih z istim dnevnim redom, ne gledé na število došlih društvenikov. V Gorici, 10. oktobra 1895. Dr. A. Gregorčič, predsednik.

Čin irredente. — Znano je, da so spravile iz Gorice vojaški polk irredentovske demonstracije; s tem smo Goričani zgubili vojaško godbo, kar smo občutili precej bridko. — Pa tudi gostilničarji in sploh razni prodajalci so občutili gmotno škodo, ker so nkrat zgubili veliko gostov. Zató so se pogosto izražale želje, da bi zopet dobili pešpolk v Gorico. — Tej želji so ustregli na višjem mestu. Pešpolk je došel v Gorico. Vsi častniki od najvišjega do najnižjega so se prizadevali takoj od početka, da bi se prikupili — Lahom; vojaška godba je svirala celo županu pred hišo, kjer stanuje. — Ali demonstracija ni izostala! Neko jutro je bilo zamazano z blatom — stanovanje polkovnikovo. Magistrat je dal baje takoj vse očistiti — in vse je molčalo. «La Patria del Friuli» je pa te dni povedala svojim čitateljem, kakó časté v Gorici načelnika avstrijskega polka. Ista «Patria» pa, ki je klicala redarstvo in oblastnaje na pomoč proti slovenskim mladeničem v okolici, ako zavriskajo kdaj svoj «živio», ni imela niti besede, da bi poklicala redarstvo proti takim irredentovskim lopovščinam. — Mazanje napisov in hiš, razbijanje cesarskih orlov itd. je posebno viteztvo «avite culture»; laški napis pa še ni bil zamazan v Gorici, dasi ni ložega dela nego je to. «Živinski»

Slovenci se torej ne pečajo z — blatom! Nu, ni čuda, ako taki čini ne ponehajo, saj storilci dobé od kake strani gotovo še pohvalo in morebiti celo nagrado, dočim se jim od druge ni treba ničesa bati, kajti vse to so le «nedolžne otročarije», proti katerim — «non si trovano motivi di procedere».

V slovensko šolo se je vpisalo 447 otrok iz mesta in 30 iz okolice. Zadnji otroci so večinoma taki, ki so hodili prej v vadnice, a jih letos nočejo več iz raznih uzrokov. — No, zató pa hodi v Št. Andrež in Kromberg večje število slovenskih otrok iz mestnega ozemlja! — V to doslej še „Slogino“ šolo, v obé vadnici, v ljudsko šolo na Gajševici in v omenjeni okoličanski šoli hodi nad 800 slovenskih otrok, ki stanujejo v Gorici. Porekó, da ni Slovencev v Gorici!

Toliko otrok se je vpisalo v slovenske šole ukladno pritiskom od strani magistratnih plačancev in ukladno temu, da je redek tak „zaveden“ Slovenec, ki je izpolnil svojo narodno dolžnost. Poznamo slovenske rodbine, ki imajo v svoji službi take slovenske stariše, katerih otroci hodijo v laške šole, a ne rečejo jim besedice v podučilo! Poznamo Slovence, hoté veljati za vrle rodoljube, a njih slovenski sosedje pošiljajo v laške šole, ne da bi jih tisti znameniti Slovenci podučili. — Kdor čita te vrstice, naj začne izpraševati svojo vest: ali je storil svojo dolžnost v tem pogledu nasproti znancem, prijateljem, sosedom?! Redki so!

Tudi v obrtno nadaljevalno šolo se učenci še vedno sprejemajo. Slovenski roditelji in gospodarji, skrbite, da Vaši rokodelski in trgovski učenci, po moči tudi delavci, bodo obiskovali nadaljevalno šolo, da se kaj prida naučijo, da ne bodo v poznejših letih podložni tujčevi peti, marveč razumni samosvoji gospodarji in mojstri. V obrtni šoli se deli pouk vsak ponedeljek, sredo in petek od 5. do 7. ure zvečer ter vsako nedeljo od 9. do 12. ure predpoludne. Vsak oče in gospodar, ki hoče dobro svojim otrokom in učencem, jim privošči za šolo potrebni čas, ki je v šoli dobro obrnjen in naložen na visoke obresti. Za „Slogine“ zavode sta darovala: dr. A. Gregorčič 150 gld.; Franc Lužnik v Volčah 5 gld., g. Ivan Kaučič v G. 3 gld. in preč. g. vikarij Fr. Pavletič iz Fojane 2 gl. Hvala jima in obilo posnemalcev.

S Cerkljanskega: „Dne 1. oktobra je bila zbrana duhovščina pri pastoralni konferenci v Cerknem. Proti koncu dneva prišel je tudi preč. g. Klopčič, župni upravitelj na Bukovem. Z vidnim veseljem sprejeli so gospodje vrlega tovariša v svojo sredo. Veljavni možje z Bukovega so mu prišli naproti v Cerkno. Drugi dan je bil g. Klopčič na obed povabljen od dobrega sosedu g. vikarja v Orehku. Popoldne je odšel novi dušni pastir, spremljan od svojega sosedu, na Bukovo, kjer ga je ljudstvo z velikim veseljem in s častjo sprejelo. Čestitamo Bukovcem, da so dobili tako dobrega gospoda. Novemu gospodu pa želimo zadovoljnosti in uspehov v vinogradu Gospodovem. — Pohvalni glasovi, katere smo pogosto čitali v «Soči» o njem iz Bolca, so mu pridobili že naprej najboljši glas v novem domovju in pastirovanju. Zares, „dober glas seže v deveto vas“ — in še dalje. Segel je do nas in z veseljem smo ga sprejeli v svojo sredo. Naj bi dolgo ostal med nami!“

Prvotni imeniki porotnikov so podlaga pravemu letnemu imeniku, iz katerega se zreba 36-torica za vsako porotno zasedanje. Zato se obračamo že več let do naših gospodov županov, naj pazijo na to, da vpišejo v prvotni imenik vse za porotno častno službo sposobne možé. Lani je imelo tako delovanje že deloma zažaljen vspeh, kajti v letni imenik je prišla že skoro polovica Slovencev, dasi bi jih sicer moralo biti vsaj tri petine. Ali že to je bil velik uspeh, kajti letos so že bile mogoče povsem slovenske porotne obravnave.

Tudi v „Soči“ smo se obrnili do gg. županov, katerim smo poslali posebne obrazce za spisovanje prvotnih imenikov. Doslej smo dobili prepise iz naslednjih županij: Kobarid, Ponikve, Kred, Biljana, Črniče.

Prosimo prepise iz vseh županij. Vsako županstvo je dobilo že zavitek s tiskanim naslovom na društvo «Sloga»; treba torej le zamuditi par minut s prepisovanjem — in dobri slovenski stvari bo ustrezno. Državni poslanec dr. Anton Gregorčič je doslej znal dobro porabiti podatke, katere je dobil iz teh imenikov, takó stori tudi zanjeprej.

Sodna okraja sežanski in komenski pripomoreta k izboljšanju teh razmer v Trstu. Žal, da se dovolj ne zgamejo občine v drugih sodnih okrajih, ki spadajo pod okrožno sodišče v Trstu! Treba bo začeti resneje stopiti na noge tudi v Istri!

Che ignorant! — ali po domače: „Kakitepci!“ so začeli razpravljati slovensko jezikoslovje po laških časopisih! „Piccolo“, „Indipendente“, „Mattino“, „Corriere“ itd. so zagnali krik zaradi tega, ker je bil sprejet v „Krajevni imenik“ osrednje statistične komisije tudi „Tržič“ poleg „Monfalcone“: „Adria“ pa je začela braniti „Tržič“ poleg Monfalcone, a sirota je govorila same neumnosti. Tu se očitno vidi, kakó pomanjkljivo smo zastopani Slovani pri tržaškem namestništvu, kajti uradni list se grozovito smeši in prodaja gorostasno nevednost. — „Adria“ bi bila morala vedeti in povedati na polna usta, da Tržič je vsaj takó staro imé kakor Monfalcone, najbrže pa še starše; da takó imenujejo vsi Slovenci na Krasu že od nekdaj in da Tržič ima prav pošten pomen, dočim Monfalcone ne znači ničesa. Ker je pa Tržič pri Slovincih udomačeno imé že stoletja, imá v „Krajevnem imeniku“ vsaj tako pravico, kakor Monfalcone. Takó bi morala uradna „Adria“ zavriniti lahonske kričaje, ne pa s svojo nevednosjo govoriti neslanosti, s katerimi žali slovenski narod in njegov jezik!

Uprav pri tej priliki se nam kaže v najlepšem svitu doslednost naših laških sosedov! Z največjo srditostjo se zaganjajo v imé Tržič, ki ima stare korenine, a ob istem času rabijo imena Piedimonte, Moncorona, Montespino itd., katera so več ali manj nerodno skovali še pred par leti in jih še le po časopisih širijo med ljudstvo!

Pri Tržiču se sklicujejo na zgodovinske listine, češ, nikjer ni tega imena. No, jim že postrežemo o svojem času s posebno razpravo!

Uprašamo pa n. pr., kje imate zgodovinske listine za — Lucinico, ki naj bi bil laškega izvira?! Kakó poštene slovenske korenike je to ime, kažejo nam listine, ki ga imenujejo Lonsnic; n. pr. Adalbero de Lonsnic je prodal opatici v Monasteru za 60 denarjev vinograd v Št. Ferjanu. Tu imamo še staroslovenski nosnik on, ki se je dandanes spremenil v čisti o. (Tudi v Lonzano je še ostal, dočim je dandanes izpadel v slovenskem Lo(n)že; Ronzina in Ro(n)činj itd.) — Koncem 16. stoletja je stanoval na Travniku v Gorici neki „Nicola Grardi Fornaser (apneničar) zu Lotschnew“; o Lucinico torej niti sledu — do novejših časov! In vendar hoté, naj bi veljal le Lucinico, a ne tudi Ločnik. —

„Triester Ztg“ je vendar pobrala iz slovenskih listov par resnic v Tržiču in jih zalučala irredentovskim listom v obraz, da se za to jezi celo graška „Tagespost“. — No, takó bi moral polvladen list vedno storiti, kedar irredentovci kaj lažejo o primorskih Slovanih!

Tržič-Monfalcone. — Ker je vlada prepovedala uradno rabo irredentovskih cvetk Piedimonte, Moncorona itd., oglasil se je tržički mestni zastop in zahteval, naj vlada zabrani tudi ime Tržič za Monfalcone. — Vsa irredenta je zdaj na nogah in hvale ta sklep ter zahteva od vlade, naj mu ugodí.

Od naše strani le par besed! Piedimonte, Moncorona itd. so skovane besede v zadnjih desetih letih; še le lahonsko časopisje jih je uvedlo v širšo javnost! Zakaj se je to zgodilo, je predobro znano! — Toda Tržič je istotakó staro imé, kakor je staro mestece samo! Mi trdimo celó, da je Monfalcone mlajše zaznamovanje! — Vsi Kraševci pravijo od najstarih časov Tržič, ki znači mali trg. To imé je povsem neodvis-

no od Monfalcone, ni kak prevod ali celó novoskovanka. Tržič ima torej enake pravice z Monfalcone! — Capite?! Upamo, da deželna vlada bo tudi toliko vedela, kolikor smo povedali zgoraj na podlagi česar mora kar odkloniti drzno zahtevo tržiškega zastopa.

Razpis štipendijev. — Deželni odbor goriški je razpisal sledeče ustanove: Tri deželni štipendiji po 300 gld., ki jih je ustanovil deželni odbor s sklepom 10. septembra 1888. v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. Vel. presv. cesarja Franca Jožefa I. — Prošiti morajo te ustanove dijaki sinovi očeta rojenega, stanujočega in pristojnega v goriško-gradišćanski grofiji, kater obiskujejo Avstrijska vseučilišča in slušajo pravo, medicino, oziroma modroslovje, politehniko ali višo poljedelsko šolo, ter veljajo skozi vsa leta vseučiliščnih studij drže se obstoječih postavnih prepisov. Prosilci naj podajo svoje vloge deželnemu odboru goriškemu do 20. oktobra 1895. in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o temi da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in o sedanjem napredovanju — Štiri deželne štipendije po 200 gld. za dijake z goriškega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole. Pri delitvi se bo gledalo na to, da dobita te štipendije dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene učnih narodnosti, sme se nakazati štipendij dijakom druge narodnosti. Štipendiji se bodo izplačevali v v štirih četrtletnih odplačilih na prošnjo delezence, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 10. oktobra 1895., in naj se jim spričevala zrelosti, vboštva in vpisa eno imed visokih šol. — Jeden štipendij 300 gld. iz «ustanove Nj. ekscelencije grofa Franceta Coronini Cromberg, deželnega glavarja, v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. V. presv. Cesarja Franceta Jožefa I.» Pravico do tega štipendija imajo ubogi dijaki, obiskujoči kakó avstrijsko visoko šolo (vseučilišče, tekniko, visoko kmetijsko šolo) ki so pristojni v kateri občini poknežene grofije goriško-gradišće, brez razločka veroizpovedanja ali narodnosti. Prošnje previdene s potrebnimi spričevali naj se predložijo deželnemu odboru goriškemu do 20. oktobra 1895.

Na slovenskem oddelku dež. kmetijske šole v Gorici začne se dne 4. novembra t. l. nov dvoletni tečaj.

Razpisanih je 8 štipendijev po letnih 100 gld. Prošnje na deželni odbor je podati do 20. okt. t. l. V kmetijsko šolo se sprejmo mladenčji, kateri so dosegli 15. leto, znajo brati in pisati, kar se dokaže po sprejemnem izpitu početkom dvoletnega tečaja, — so zdravi in krepke postave, pa lepega npravnega obnašanja. — Prošnji brez koleka je priložiti: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo ubožnosti, zdravniško spričevalo, županstvo spričevalo gleded npravnega obnašanja in izjavo starišev ali varuhov, da so zadovoljni, da prosilec vstopi v kmetijsko šolo.

Sprejmejo se tudi plačujoči učenci, kateri pa morajo priložiti prošnji tudi izjavo starišev ali varuhov, da se zavežejo plačati za učenca po 10 gld. v predplačnih mesečnih rokili.

Učencem štipendijstom in plačujočim se odškodujejo teža kmetijska dela z denarnimi nagradami, katere se odmerijo po vrednosti storjenega dela, — to pa še le tedaj, ko se je učenec v tem ali onem delu dobro izvežbal, da je zamore samostalno opravljati. Za navadne praktične vaje v kmetijskem delu se ne dajejo nagrade.

Vsak učenec mora seboj prinesiti: jedno odejo, vsaj 2 para rjuh, vsaj dva para spodnjih hlač, 2 navadni in 2 boljše srajci, 6 parov nogavic, 6 žepnih rut, 2 obrisački, par boljnih in par močnejših čevljev, jedno vsakdanjo in jedno praznično obleko, česalo, ščetko za obuvanje in jedno za obleko.

Učenci dobivajo v zavodu hrano in stanovanje. Za hrano jim je plačati na mesec kakih 8 gold. Svečavo in kurjavo dobivajo brezplačno. Za snaženje perila mora vsaki sam skrbeti.

Radodarni doneski. — „Sloga“ je začela šolsko leto s 3 otroškimi vrti, 8 razredi ljudske šole in 2 razredi obrtne šole. Stroški so ogromni! Rodoljubi, prisrskočite ji na pomoč.

Zadnjič smo objavili darove v „Soči“ 26. julija. Od takrat so došli le ti-le darovi: Davek prodanih češenj 5 gld. — Gosp. F. Poljšak nabral v Šmarjah 2 gld. 08 kr. — Kobaridec na poti iz Trsta 5 gld. — Č. g. Blazij Bevk, duhov. nemškega reda v Meranu, 1 gld. — Gosp. Miha Bizjak v Rabacu 1 gld. 80 kr. — Gosp. Lavosl. Hrovatin skupil za smodko na dražbi 50 kr. — Gosp. Lud. Premrou v G. 2 gld. — I. Logarjev iz K. 5 gld. — Gosp. Andrej Jakil v Rupci 2 gld. — Gosp. Jos. Prelec iz Komna nabral pri

veselici v Volčjem gradu 5 gld. (že potrjeno v dopisu.) — N. N. po svečarju g. Kopaču 16 gld. — Gosp. Ivan Cej v G. 1 gld. — Pri zabavi po staraš. seji nabral g. Ign. Križman 16 kron 20 vin. — O priliki cerklj. pevcev v Kobaridu 2 gld. 65 kr. — Gosp. Jos. Bizjak, namesto nagrobnega venca 26. jul. v Tomaju vtopivšemu nečaku Andreju Guliču, 1 gld. — Narodna taksa v Ajdovščini 1 gld. — S. R. v Lj. 3 gld. — Gosp. J. Š. v Pazinu ostanek naročnine 1 gld. 52 kr. — Sloga med duhov. in učit. 8. sept. „Slogi“ na žrtvenik 8 gld. 50 kr. — Gospa Eliza Seppenhofer v G. 2 gld. — Družbica izpod Čavna v Tivoli, veseleča se zmage 25. sept. v družbi nekoga, ki je vodo pil, 60 kr. — I. P. v Trstu 10 gld. — „Slogi“ v Šempasu 50 kr. — Solkanski fantje zbrani v Št. Petru pod cesarsko in narodno zastavo preostanek računa 2 gld. 17 kr. — Za prodano pivo 50 kr. — G. Pečenko v G. 5 gld. — Gg. Saunig & Dekleva 1 gld. — G. Anton Kozančev 2 gld. — G. Makovec Alojz na Brjah 50 kr. — „Črni“ Ant. Pečenko in „beli“ Peter Birsa iz Rihemberga vsak po 50 kr. v veselju radi srečnega izida volitev v dež. zbor. — Č. g. Fr. Kodrič na Trnovem 5 gld. — Gosp. Anton Koren v Gorici za 3 mesece 3 gld. — Notar g. J. Kavčič 2 gld. — G. Sim. Rožanc, kroj. mojster v G., 3 gld. — P. M. v G. 2 gld. — Gosp. Urdih Filip v Mirni 1 gld. — Č. g. Marko Vales 1 gld. — Gosp. Leop. Bolko 4 gld. — Trgovec g. Drašček P. v G. 1 gld. — Č. g. župnik v p. Nanut 1 gld. — Gosp. Sivec Fr. v G. 1 gld. — Prof. g. Ant. Šantel v G. 2 gld. — Gosp. Rajko Čuček v spomin pok. prijatelja prof. Hafnerja 2 gld. 50 kr. — A. P., prvi šolski prijatelj 14 gld. — Na Trnovem so zložili gg. profesorji in duhovniki 11. avg. pri županu g. Peršiču 4 gld. 45 kr., od katerih sta pa šla 2 gld. za družbo sv. C. in M. — Tone, Lojze, Janez in France v Selu zložili na predlog Tonetov 40 kr. — Na semenju v Oslavji je nabral obč. obhodnik v veseli družbi 1 gld. 70 kr. za otr. vrtec v Pevmi.

Ako je po katerikoli pomoti izpuščen kak dar, lepó prosimo, da bi nam to darovalci naznanili z dopisnico.

Za „božičnico“ je darovala gospa Tereza Bachtutti 6 parov nogavic.

Bog živi prijatelje naše mladine v Gorici! Rojaki! Naši sovražniki so čedalje bolj srditi; strastno so se vrgli na našo mladino, da bi jo odtujili. Delajmo, žrtvuemo se tudi mi, da jo rešimo iz nenasitnega žrela potujčevalnega moloha!

Prošnja.

Pokojni moj pobratim in rojak g. Hrabroslav Volarič je zapustil mlado udovo in štiri otročiče: najstarejši 7-letni deček kaže velik talent za glasbo. Obračam se za tegadel do vseh prijateljev pokojnikovih, da bi podpirali udovo v izrejevanju teh sirot in v izobrazbi nadarjenega dečka. — Po vsej Sloveniji pojó se Volaričeve pesmi! Koderkoli je pri narodnih veseljah kaj čistega dobička, naj se rodoljubi spomnijo nesrečne rodbine pokojnikove.

Volarič je izdal ob svojem trošku več zvezkov skladb; veliko imá po vsej Sloveniji dolžnikov, katerih sveta je dolžnost, da vsaj zdaj poravnajo svoj dolg. — Mnogi gospodje imajo razne Volaričeve rokopise. Lepó prosim, da jih gospodje vrnejo udovi Franciški v Devin ali pa meni. Darovi se objavljajo v „Soči“.

V Gorici, 6. okt. 1895.

Andrej Gabršček,
tiskar in urednik.

Ostala Slovenija.

Trst. — Občinsko računovodstvo tržaško obelodanilo je občinski obračun za leto 1894. Iz istega je razvidno, da je bilo lani 2,942,572 gld. 6 1/2 nč. dohodkov, in 3,142,571 gld. 24 1/2 nč. stroškov, **primanjkljaja torej 199,999 gld. 18 nč.** Predlanjskem bilo je dohodkov 2,830,842 gld. 07 1/2 nč., stroškov pa 3,092,185 gld. 14 1/2 nč., torej 261,843 gld. 07 nč. primanjkljaja! — Gosp. dr. Mihael Truden je otvoril v Trstu, via S. Nicolò št. 5., svojo odvetniško pisarno. — Radi „20. septembra“ v Trstu zaprti tržaški gospódski pobalini so bili obsojeni dne 27. pr. m. na sledeče zapore: Hamilkar in Alfier Raskovič (sina mestnega svetovalca) ter neki Fabro in Slama so dobili vsak dva meseca. Gorzalin, Benko in Bernardino vsak šest tednov, Ara 5 tednov, Menesini 1 mesec ter Dompieri (sin mestnega podžupana) dva tedna — le jeden je bil oproščen. Vsi obsojenci so uložili utok proti obsodbi. Začasno so stavili na svobodo Ara, Benka, Dompieria, Fabra, Menesinia in Slamo; Bernardina, Gorzalinia ter oba Raskoviča pa so morali ostati v zaporu,

ker so bili že večkrat kaznovani radi svoje goreče ljubezni do prekoluzkega kraljestva.

Istra. — Na predvečer znamenitega dne „20 settembre“ so tudi Koperčani postavljali njih čustvom primerne napise. Da bi pa tako hitro ne zginili znakovi te „avite colture“, napravili so oljnato barvo in s to zapisali na glavnem trgu na tlak: „Evviva Italia, Evviva Roma, Evviva l'Istria libera!“ — V Poreču so Lahoni dan 20. septembra praznovali s protiavtstrijskimi demonstracijami. Najglasnejši so bili te dni obsojeni na nekaj dnij zopora. — Zgradbo lokalne železnice Trst-Poreč-Kanfanar je prevzela firma Antonelli & Drossi v Červinjanu, načrte pa je naredila firma Sönderop & Comp. v Berlinu. Kadar ne morejo Lahi v Italijo pa gredo v Berlin, da le nimajo posla z Avstrijci. — Trgatev v Istri traja že nekaj časa. Vina sicer ne bode toliko, kakor prejšnja leta, ker sta suša in peronospera v poslednjem času uzročila veliko škodo. Povprečno se sme letina imenovati srednje dobra. Kapljica pa bode za to kvalitativno izborna, bolj močna in aromatična nego prejšnja leta. Črno grozdje se prodaja po 8 do 9 gld. kvintal, mešano (piantadella) pa po 5 do 6 gld. V poreškem okraju je precej obilo vina v Vižinjanu, Mompadernu in pri Sv. Lorencu, v bližnji okolici pa ga je menj. — Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu objavlja, da odpre s 15. t. m. v Malem Lošnju namesto dosedanega nearariskega poštnega in brzojavnega urada državen poštni in brzojavni urad. Ta urad se bode bavil z vsemi poštnimi opravili ter bode imel tudi poštno-hranilniško nabiralnico.

Staničevo zavetišče na Triglavu.

Tako se zove najnovejšo zavetišče na našem Triglavu. Napraviti je je dalo „Slov. plan. društvo“ po načrtu župnika g. Aljaža, izgotovila pa sta je delavca Janez Klinar (Požganc) in Kobar iz Mojstrane prav lično in solidno. To zavetišče se nahaja 55 m niže pod Aljaževim stolpom, ob potu mej prelazom in vrhom, na južni, solnčni strani. Izstreljala sta imenovana delavca živo, trdo in celo skalo in jo potem prav lepo izdolbla duplino ali „lopo“, kakor pravijo domačini. Ta lopa je 2.40 m dolga, 2.20 široka in 2 m visoka, torej 10.50 m³ velika. Prostora ima v njej 8 oseb sedečih ali 16 stoječih. V njej se nahajajo ob stenah 2 po 2 m dolgi klopi, 1 mizica 1 m dolga in 1/2 m široka, 1 okrogel stolec in 1 topolmer. Močna lesena vrata so vdelana s cementom in so premična, da se lahko po volji bolj ali manj odpirajo, ter imajo okence. Pri vsej stavbi ni prav nič železa zaradi strele. Ob nevihti in mrzli burji bo ta duplina vrlo služila in marsikomu rešila življenje. Lani je bil vodnik Šmerc z neko damo na vrhu Triglava. Nenadema se napravi nevihta. Slučajno je imel vodnik pri sebi vrv, na katero je hitro navezal damo, sicer bi se bila ponesrečila dama, ali pa celo oba. Stopita pod steno na sneg, čez dobre 3/4 ure pa potihne vihar, in toplo solnce spet prisije. V sili bi kak specialist, če je dobro napravljen, tudi v duplini prenočil in čakal krasnega solnčnega vzhoda. Rabilo pa bo to zavetišče v astronomijske namene. „Slov. plan. društvo“ je to preimenitno duplino imenovalo Staničevo zavetišče v spomin Valentinu Staniču, prvaku ne le slovenskih, nego tudi inorodnih turistov. — „Slov. plan. društvo“ je ta mesec zasnovalo še četrto novo stavbo, ki bode završila in divno celoto domoljubno delo okolo slovečega Triglava. Kupilo je namreč „Slov. plan. društvo“ sveta na Kredarici tik malega Triglava. Tukaj, na prostorni planici, le tri četrti ure oddaljeni od vrha, s katere je prekrasen, obsežen razgled in mimo katere vodijo vsi poti na Triglav, bode društvo postavilo prihodnjo pomlad lepo, v vsakem ozirno uzorno kočó. Temeljito premišljeni načrt je že gotov in odobren, in že poje sekira pod Triglava vrhovi po čvrstih macesih, iz katerih bodo spomladi vrli Triglavani zgradili Triglavsko kočó. Ob obletnici otvoritve Vodnikove kočó se bode slovesno blagoslovila ter na iztečaj odprla vsem domačinom, ki delajo bodisi z uma svetlim mečem, ali pa s krepko dlanjo, ter tudi vsem nedomačinom, ki so dobre volje.

Iz Ljubljane: 1. t. je pričelo „Dramatično društvo“ s slovenskimi predstavami v deželni gledališču. Letos je to društvo angaževalo zopet nekaj novih močij. Da se bode tudi v tej sezoni pridno gojila drama poleg opere, umeje se samo po sebi. — Želeti bi bilo, da bi slovensko gledališče v vsakem oziru letos dobro uspevalo in se razvijalo, narodno občinstvo pa, da bi je vstrajno in dosledno podpiralo, ter mu s tem pripomoglo do vstrajnega uspeha, kajti le potem bo moč reči nam, da v istini napredujemo! Ljubljansko narodnjaštvo naj pa zajedno opusti tudi že tisto gnusno strastno obiskovanje nemških predstav in podpiranje nemškega podjetja, kajti s tem škoduje narodni stvari, narod z dežele pa se pohujšuje nad — narodnim polovičarstvom ljublj z nemškutarstvom koketujočega — Slovenstva!

Štajerska. V Pišecih bodo praznovali meseca novembra 100letnico sedanje župnijske cerkve. — Ljudski shod v Slovenjegradi je sklicalo „Slov. pol. društvo“ za nedeljo dne 13. t. m. — V slovenjegraškem okrajnem glavarstvu je 33 ljudskih sol, dobro organizovanih učilnic. — Na Biziljskem so nove ameriške trte letos zopet prav lepo obrodile; grozdje je veliko, težko in sladko. — Graška zavarovalnica je za bodoče leto zavarovalnino za 10% znižala. — V Ljutomeru ni bilo nekaj dnij v sodnijskem zaporu nijednega jetnika. — Jabolk je letos povsod malo, kupcev pa veliko, tudi iz Nemčije. Štrinjak navadnih jabolk se prodaja v mariborski okolici po 20 do 24 gld., mošanke pa 24 do 28 gld. Štrinjak sliv se plačuje po 14 do 18 gld. — Ptujška razstava je precej revna. Neki nemški mož je to sam priznal ter dostavil, da je vsled tega ta razstava tako majhna ker ni vzajemnosti med Nemci in Slovenci. Da ni vzajemnosti, to so krivi ptujski veliki Nemci!

Koroško. — Dne 6. t. m. se je vršila v Celovcu dopolnilna volitev za državni zbor vsled odpovedi bivšega poslanca Rainerja. Nemški nacijonalec Dobernig je dobil 414, nemški liberalcec dr. Posch 344, socialistiški kandidat Princ pa 95 glasov. Ker nikdo ni dobil potrebne absolutne večine, vršila se je ožja volitev med Dobernigom in Poschem. Izvoljen je bil Dobernig (slovenski renegat).

Razgled po svetu.

Dunaj. — Državni zbor otvorijo gotovo že 22. t. m. Istega dne se predstavi novo ministerstvo obema zbornicama, a ministerski predsednik prečita program nove vlade. — Levicarski klub je imel svojo sejo, a ni sklenil nič gotovega. Udeležba je bila pičla. — Bivši trgovinski minister W u r m b r a n d je uložil prošnjo pri graškem sodišču za ločitev zakona. — Izjemno stanje v Pragi odpravijo baje se pred otvorjenjem državnega zbora. — Uradna lista avstrijske in ogerske vlade sta prinesla cesarski ukaz, ki določa, da je odslej imenovati ministerstvi cesarske hiše in zunanjih poslov „cesarsko in kraljevo“. To se je zgodilo na zahtevo Madjarjev, ki dobivajo vedno več upliva. — Štajerski namestnik K ü b e c k je bil te dneve upokojen, a na njegovo mesto imenovan bivši minister markiz Baquehem. — Grof Schönborn pa gotovo postane prvi predsednik upravnega sodišča. — Nadvojvoda Ferdinand d'Este, kateri boluje že več časa, je prispel na otok Lošinj v Istri. — Odstopivšim članom uradniškega ministerstva je podelil cesar razna odlikovanja, in sicer: grofu Kielmanseggu veliki križ Leopoldovega reda, Javorskemu red železne krone I. vrste in B ö h m - B a v e r k u čast tajnega svetovalca. — Knez Sanguszko je imenovan gališkim namestnikom. — Poljski poslanec, rabin Bloch, je odložil državno-zborsko poslanstvo. — Predsednik skupnemu računišču Prenel ni sprejel zopetne izvolitve državnih poslancem v trgovinski zbornici v Hebu. — Pišejo, da bodo zborovali na Dunaju v kratkem obrtniki. — Število uradnikov pri rudništvih so povišali od 69 na 94.

Novo ministerstvo. — Dne 2. t. m. so prisegli na Dunaju člani novega B a d e n i j e v e g a ministerstva, in sicer:

Grof Badeni kot ministerski predsednik in notranjih poslov; baron Gautsch (ni prisegel, ker je bil že minister) za uk in bogočastje; grof Welsersheimb za deželno brambo; grof Ledebur za poljedelstvo; grof Gleispach za pravosodje; baron Glanz-Eicha za trgovino; vitez Bilinski za finance in začasni minister za Poljsko. Torej zopet je na krmilu grofovsko in baronsko ministerstvo. Koliko časa bomo imeli čast videti te gospode grofe in barone na krmilu Avstrije, ne znamo, toliko pa vemo, da gotovo ne rešijo pogube ono politično ladijo, v kateri so krmili dosedanji ministri, ako ne bodo pravičnejši Slovanom!

Občinske volitve na Dunaju so bile završene dne 30 pr. m. s popolno zmago antisemitov. Tega dne je bila namreč ožja volitev mej jednim liberalcem in antisemitom. Zmagal je poslednji z 42 glasovi večine. Ta ožja volitev je odločila bojno srečo antisemitom, ki bodo razpolagali v mestnem zastopu uprav z dvetretjinskim številom svetovalcev in jim ne bodo mogli liberalci ovirati delovanja. Da so liberalci propadli in prišli ob veljavo na Dunaju, zavračajo krivdo na bivšega svojega vodjo Plenerja, za tem na grofa Taaffeja, na klerikalce, nemške narodnjake, Čeha in celo na državne uradnike! Reveži nočejo vedeti, da so si izkopali jamo sami s svojim grdim gospodarstvom. Neki ogerski časnikar piše, da se je izjavil proti krščanskim socialistom tudi kanonik Klun ter da je naprosil grof Hohenwart kneza Liechtensteina, naj ne bi sedel v zbornici poleg njega, ker ne želi sedeti poleg antisemita. — Ker so volitve popolnoma končane, pride kmalu na vrsto izvolitev župana, za katerega bode izvoljen gotovo dr. Lueger, o katerem pišejo, da ne sprejme plače letnih 24.000 gld., ampak samo 12.000. Podžupanom znižajo tudi plačo od 6 na 4000 gld., a plačo mestnih svetovalcev od 3000 na 1500 gld. Takó bi prihranili antisemitje 45.000 gld. na leto, za katero svoto bi se utegnili storiti marsikaj koristnega. Ako se to uresniči, prikupijo se antisemitje še bolj dunajskim prebivalcem. — Pri dolenjeavstrijskem namestništvu osnujejo novi oddelek, ki se bode bavil le z dunajskimi posli. Vodja temu oddelku bode baje dosedanji dunajski komisar. Tako dobi oskrbnika prihodnji dunajski župan. Razsipnim liberalcem pa niso hoteli postaviti takšnega.

Ogerska. — Ogerski finančni minister je predložil zbornici proračun za l. 1896., ki kaže 111.000 gld. prebitka. Seveda, minister je preračunal tako in prebitek se nahaja le v številkah na papirju, a pokaže se gotovo neizogibni primanjkljaj že v prvem četrtletju. — Dne 1. t. m. stopil je v veljavo novi zakon o civilni poroki. — Poslanska zbornica je sprejela predlogi o enakopravnosti židov in o svobodnem izvrševanju vere. Uresničenje teh predlog je odvisno od gosposke zbornice, katera o njih odloži.

Kako uplivajo novi cerkveni zakoni na prebivalstvo katoliške vere na Ogerskem, pričajo razne vesti, katere poročajo sami madjarski časopisi. V nekaterih občinah je nastala popolna ustaja proti tem zakonom, in ljudstvo je udrlo v matičine urade, raztrgalo vse knjige, a voditelje istih pregnalo iz občine. To je dalo povod oblastniji, da je poslala vojsko v te občine in s silo umestila voditelje, a duhovnika, kateri je baje ščuval ljudstvo, dala zapreti. V drugih občinah ne dovoljuje prebivalstvo razobešati naznanila, s katerim se objavljajo civilne poroke. Sami starešine se postavljajo temu po robu. Tudi židje se pripravljajo proti zakonu o civilni poroki in agitujejo v smislu, da se odpošlje deputacija h kralju z namenom, da bi ista dosegla pri njem, da bi za nje ne veljala o b v e z n o s t civilne poroke. Tako poročajo iz jedne občine, iz druge pa zopet, da je neki žid zahteval pri zborovanju v občinski hiši, naj se iz dvorane odstrani Kristusova podoba, ker se v isti ima vršiti poroka tudi mej nekrščani. Žid je zažugal, ako se tej zahtevi ne ustreže, da stori potrebne korake pri velikem

županu, kajti da ne mara trpeti Kristusa v mestni dvorani. V pravični jezi je na to izjavil župan: „Kunem se na Kristusovo podobo, dokler smo pri življenju mi in naši potomci, Kristusove podobe ne odstrani iz te dvorane nijeden smrtnik“. Po teh besedah so napadli žida, kateri je moral pobegniti iz mestne dvorane. To je le nekoliko zgledov, kajti vse ne bi utegnili spraviti v jedno število našega lista. — Hrepenenja po civilni poroki ni. Prvi dan, to je 1. t. m., bili ste le dve civilni poroki in še ti med židi. Dne 29. pr. m. se je poročilo pa le v Budimpešti sami 500, dne 30. pa 200 parov. V slovaskih, srbskih in drugih okrajih pa prihajajo novoporočenca in priče pred civilnega uradnika v navadni delavski obleki, a potem gredo na dom ter se praznično oblečejo za cerkveno poroko. Tako obsoja samo ljudstvo novospedeni civilni zakon. Zgodil se je tudi slučaj, da po končani civilni poroki nista dovolila starša svoji hčeri, da bi šla s svojim ženinom v njegovo stanovanje, dokler se ne poročita v cerkvi. Tako se je zgodilo v Somboru, da je po končani civilni poroki oče odpeljal hčer na svoj dom, a osuplemu zetu rekel, da jo pusti na njegov dom se le prihodnjo nedeljo po cerkveni poroki. — V ogerski zbornici je interpeloval vlado poslanec Drakulić radi prodaje srbskih cerkvenih posestev brez dovoljenja kongresa.

Švica. — V tej državi se nameravali podzaviti monopol na žveplenke. Ta predlog je bil sprejet v zavezni skupščini, pri ljudskem glasovanju pa odbit s 173.000 glasovi proti 138.000 in 14½ kantonalnih glasov proti 7½.

Italija. — Ne znamo, kje začeti s poročilom iz te države. Raznovrstnih, seveda ne ugodnih vestij je obilica, ne tako z ugodnimi. V enem delu države prirejajo razne slavnosti, odkrivajo spomenike, delijo nagrade itd., na drugem pa kraljuje glad in beda, roparstvo pa cvete v jesenskem času. — Tako n. pr. v žveplenarnah v Siciliji je prava kriza z delom: na deset tisoč je delavcev brez posla, ki so živeli z delanjem v teh tovarnah, a sedaj trpe lakoto. V nekaterih mestih delavci ne morejo zmagati sredstev za živež, dočim so že izčerpani viri javne dobrodelnosti. Veliko stotisočakov frankov bi potrebovali samo za začasno ublaženje lakote. Lakot sega tako daleč, da se ubijajo in da matere prodajajo lastne hčere pohlepnežem, da morejo priskrbeti hrano bolnemu soprogu, bednemu delavcu iz žveplarne, ki si je ostrupil življenje v rudnikih. Ljudstvo si ne more drugače pomagati, kakor z ropanjem. Vlada vzdržava vojsko v Siciliji, ker se boji ustaje. Storila bi boljše, da bi odtegnila vojsko in oni denar, kateri na njo potrosi razdelila mej lakoto trpeče ljudstvo. Ni čudo torej, ako ljudstvo doma zdivia ali beži v tuje države, da se preživi. — Drugače je pa na redu razsipnost, trosijo se milijoni na nepotrebne slavnosti, da le kljubujejo papežu; prave ničle se povzdigujejo in odkrivajo razni spomeniki na državne stroške, ljudstvo pa umira gladu. Oni pa, ki se za ljudstvo potegujejo, so proglašeni za ustaše, zapirajo jih in obsojajo. Tako se dogaja v srečni Italiji, po kateri hrepené primorski irredenti! — Naj bi jih zapodili tje doli le par mesecev, gotovo bodo hrepeneli po deželi, kjer — jih redé krotki Slovenci. — Ukljub domačim zmešnjavam Italija išče posla tudi v Afriki. Pred časom so poročali italijanski časopisi o sijajni zmagi nad upornimi Eritreji. No oni so sami sebe varali, kajti uporniki v Eritreji zbirajo zopet svoje bojne sile in, kakor poročajo, zbrali so do 100.000 mož, mej tem, ko jih Italija ima tam samo 10.000. Vsled tega bode morala Italija pomnožiti svoje sile v afričanski nasebini, ako želi, da jih Eritreji ne naklestijo. Vojska stane obilo denarja, a kje ga dobé, tega ne vejo niti sami italijanski politiki, ki so v skrbeh za bodočnost svoje domovine. — Za petindvajsetletne slavnosti v Rimu je nekdo položil na krsto Viktorja Emanuela venec z napisom: „Alcompianto loro ré — Trieste e l'Istria“ (Svojemu oplakovanemu kralju — Trst in Istra). Irredente ni! — V Rimu pričakujejo dohod portugalskega kralja Carlosa. Tega se veselé Italijani, ker opisujejo kralja kot nasprotnika klerikalcev. Ta dohod ima pa posebno važnost vsled tega, ker je kralj katolik in

kot tak bi ne smel obiskati papeževe prestolnice, dokler je ta v rokah roparjev.

Romunija je dala zgraditi in te dni slovesno otvoriti velik most čez Donavo pri Črni vodi.

Nemčija. — V tej državi so odkrili sleparije barona Hammersteina pri uredništvu „Kreuzzeitunge“, ki je več tisoč zapravlil in poneveril. Stvar se ni dala več prikriti in prišla je v javnost. Te dni je pa neki nemški časnikar priobčil, da je jednako ravnal bivši urednik „Volkszeitunge“, a je poprej umrl, nego so njegove sleparije prišle na dan. Ta urednik je igral važno vlogo pri nemški napredni stranki. Ko je umrl, proslavljali so ga naprednjaki v govorih na grobu. Nek poslanec je pa odprl njegovo miznico v uredništvu in uničil vse dokaze pokojnikove krivde. Konservativci so jako veseli, da se je ta stvar objavila, da tako niso sami umazani.

Francija. — Glasoviti učenjak Luis Pasteur je umrl 28. pr. m. v Parizu. On je izumel način, zdraviti steklost s cepljenjem in ustanovil je za to poseben zavod. V istem je izumel tudi sredstvo proti davjci. Pokopali so ga v njegovem zavodu na državne stroške. — Dne 29. pr. m. odkrili so spomenik Carnotu v Fontainbleau. Slavnosti je bil navzoč tudi predsednik Faure in Carnotova rodbina. — Francoski trgovinski minister je imel javno predavanje o položaju francoske trgovine: Navedel je v svojem govoru, da se je od l. 1890. sem znižal uvoz v Francijo tako, da zavzema sedaj četrto mesto v svetski trgovini, mejtem ko je prej bila na drugem. Nemčija in združene ameriške države so jo potisnile v kot. Prvo mesto zavzema danes Holandija. — V Parizu so obsodili na 3-letno ječo in 100 frankov globe onega anarhista, kateri je poskusil atentat na Rotsildovo hišo. — Senator Magnier, kateri jo je popihal iz Pariza v košu za perilo, predstavil se je sam redarstvu v Parizu; storil je to radi tega, ker se je bal, da ga obsodijo „in contumaciam“.

Anglija. — Konservativna vlada tudi misli na preosnovo zgornje zbornice. — Iz Londona brzojavljajo, da je pekinski uradni list proglasil odlok, s katerim je odstavljen tamošnji podkralj Su-čan, ker ni varoval misijonarjev, katere je, kakor že znano, poklalo tamošnje ljudstvo. — Angleška zbornica je zopet odložena na 23. dan decembra. — Vrhovni zapovednik angleške vojske v Egiptu Walker je odstopil; na njegovo mesto je imenovan general Knowles. — Srbski kralj Milan je prispel v London. Srečno pot pa dovolj zabave!

Turčija. — Armenci žive v Mali Aziji na planjavah med Kaspiškim in Crnim morjem. Deloma pripadajo Rusiji, deloma Turčiji, deloma Perziji. Po veri so sicer kristijani, toda pripadajo po ogromni večini takozvani gregorijanski cerkvi. Kakor je povsodi, kjer je kaj nemohamedanskega pod žezlom sultanovim, tako so tudi Armenci silno nezadovoljni in vrvenje med njimi je postalo v poslednji čas toli intenzivno, da dela veliko skrbi vsej Evropi. Ravno te dni je poslala Angleška zadnje odločno spomenico turški vladi, da uvede potrebne in od Armencev zahtevane reforme. Dne 30. pr. m. pa so Armenci, živeči v Carjemgradu, privedli veliko manifestacijo ter so hoteli izročiti posebno spomenico, v kateri zahtevajo, da se zasnuje armenska provincija s kakim Evropejcem na čelu, katerega bi izvolile vlasti v sporazumljenju s Turčijo, da se uvedejo reforme v upravi po nasvetih držav in potem razne gospodarske reforme. Spomenica pravi, da utegnejo nastati velike neprilichnosti za Turčijo in za armenski narod, ako Turčija ne izvede reform. Povočom te manifestacije prišlo je do hudega pretepa med Armenci in Turki. Turki mahali so s palicami in metali kamenje po bežečih Armencih; mnogo njih so ranili težko, jednega Armenca so celo ustrelili. Turke hujskajo softi (dijaki) in duhovščina. Dne 2. in 3. t. m. so bili zopet krvavi spopadi. Zaprli so vse armenske listonice pri vztočni železnici. Mnogo prodajalnic v Stambulu je zaprtih. Turška vlada zavrača vso krivdo seveda na Armence. Oficijelna turška poročila trde, da

so bili Armenci oboroženi enakimi revolverji in da je padlo v boju oziroma bilo ranjenih 7 častnikov in 45 vojakov. Izgube Armencev so baje velike.

Razgled po slovanskem svetu.

Zagreb. — Učera je prispel v Zagreb naš cesar. Sprejeli so ga po slovanski navadi sijajno. V prihodnjem „Primorcu“ sporočimo o ti slavnosti.

Hrvaška. — Hrvaške trgovinsko-obrtne zbornice iz Zagreba, Senja in Osjeka so zaupno zborovale v Senju. Dogovarjale so se po svojih odposlancih o vzajemnem postopanju v raznih poslih, posebno o sodelovanju — trgovinskih zbornic — pri millenijski razstavi v Budimpešti in o nomenklaturi v brzojavstvu, kolikor se dostaja hrvaških imen. V to jih je prisililo posebno dejstvo, da Madjarji, ki imajo ves javni promet Hrvaške v svojih rokah, torej sukno in škarje, svoje glavno madjarizujejo imena hrvaških mest, trgov, vasij itd., in taka imena uvrščujejo v brzojavno nomenklaturu. Dogovorili so se odposlanci, da se storijo potrebni koraki v tem smislu pri mejnarodnem shodu za brzojavstvo, ki se snide prihodnje leto. Razpravljali so tudi uprašanje o železniški mreži skozi hrvaško Primorje in Liko-Krbavo do dalmatinske meje. Po sprejetju še raznih drugih važnih točk, ki so važne za hrvaške koristi, zaključili so, da se člani zbornic poklonijo skupno Njegovemu Veličanstvu v Zagrebu.

Dalmacija. — Občinski zastop v Splitu je podaril bivšemu županu v Splitu dr. Bulatu lepo izdelan album v spomin. To so storili pa v zahvalo za njegovo požrtvovalnost in v dokaz naklonjenosti in spoštovanja do moža, ki je povrnil Split zopet v roke Hrvatom. — Odgovorno uredništvo časopisa „Jedinstvo“ („Edinost“), ki izhaja v Splitu kot organ narodne stranke, je prevzel g. Anton Stražičić, ki je svoječas bil veliki Srb, a je spoznal krivo pot in se povrnil v naročje svoje matere. Da bi tako storili tudi vsi slovanski in slovenski uskoki, bi bili Slovani pred svetom bolj spoštovani nego so danes.

Češka. — Slavnost 300. predstave Smetanove „Prodane neveste“ v praškem narodnem gledališču se je vršila prav sijajno. Po slavnostnem prologu prikoralake so mej glasbo po motivih Smetanovih skladb skupine iz raznih njegovih oper in se pod kipom skladatelja, venčanim po genijih, združile v veliko živo podobo. Potem so peli opero. Navdušenje občinstva je bilo veliko in je posebno odlikovalo g. Mošno, ki sodeluje v ulogi kamedijanta že od vsega početka in je dotično ulogo že pel 299 krat. — Narodopisno razstavo v Pragi so na dan sv. Vavra obiskale 72.803 osebe, ki so plačale vstopnino. Toliko obiskovalcev na jeden dan še ni bilo v razstavi. Vseh obiskovalcev je bilo do tega dne 1.667.705. — Na shod zaupnih mož mladočeške stranke se je zbralo 1307 delegatov. Poslanec dr. Kaizl je skušal izročiti sklep, vsled katerega bi se radikalni del moral ločiti od mladočeške stranke, a dr. Herold in dr. Edvard Grégr sta se temu odločno uprta in se je Kaizlov nasvet odklonil. Shod je vzprejel resolucijo, s katero se povdarja opozicijsko stališče, a se določitev taktike napram bodoči vladi prepušča poslancem s pogojem, da se smejo z vlado pogajati le, če v to privoli vsa stranka. Za predlog, da je tudi proti novi vladi zavzeti stališče brezpogojne opozicije, so glasovali samo štirje navzočniki. Konečno je shod odobril oklic na volilce glede prihodnjih deželnozborskih volitev. Leta 1894 so ustrelili na Češkem 1.444.412 glav raznovrstnih zverin. Mej temi je bilo 74.462 nevarne zverine. Povprečno je veljale vsa ustreljena zverjad 2½ milijona kron. Le kože nevarne zverine so cenjene na 96.000 kron. — Predsednik češke akademije znanostij in umetnostij, stavbeni svetovalec Josip Hlavka, je bil imenovan stavbenim nadsvetnikom. — Deželni zbor češki je razpuščen a volitve so razpisane za kmetske občine za dan 20., za mesta in trge 22., trgo-

vinske zbornice 25. in za veleposestvo pa 26. novembra.

Galicija. — Volitve v deželni zbor, so se završile večinoma, kakor je hotelo plemstvo. Tudi sedanji ministerski predsednik grof Badeni je izbran. Z virilisti vred bode štel novi dež zbor 133 Poljakov, 17 Malorusov in 1 Nemea. Poslancev, izbranih od takó zvane kmetske stranke, je 13. Iz navedenih števil še le vidimo, kake so razmere v Galiciji: 133 poljskih poslancev poleg 18 maloruskih, in še ti poslednji so bolj ali manj popačeni po poljskem mišljenju. Manjše število Poljakov ima 8-krat več število dež. poslancev, nego maloruski narod, ki po številu preseza Poljake. To govori boljše, nego vsakatero drugo zavijanje in preobračanje besedi.

Ogerski Srbi. — V Novem Sadu izhajajoča „Zastava“ je naznanila, da se ne bode več imenovala glasilo radikalne stranke. To ni več primerno, ko je narodnostni shod sestavil skupen program za vse Srbe, Slovake in Rumune. Nadalje izreka ta list nado, da bi se odslej nahajali v boju vsi ogerski Srbi v jednem taboru.

Bosna - Hercegovina. — Mestno županstvo v Mostaru (Hercegovina) razpisuje službo mestnega živinozdravnika z letno plačo 1000 gld. in s pavšalom za voz 200 gld. Prosilci morajo biti avstro-ogerski državljani ter zmožni deželnega (hrvaškega) jezika; nemščina je tudi potrebna (!) Prošnje je pošiljati do 31. t. m. mestnemu županstvu v Mostaru. Ako bi se našel kak Slovenec, ki bi hotel prositi za to službo ter želi pojasniti, naj se obrne do nas, kajti postrežemo radovoljno z drugimi podatki. — Deželna bosenska vlada je dovolila gospej Emiliji Edel, da sme izvrševati zobozdravilsko obrt v Bosni - Hercegovini. Ta gospa je še mlada in je jedina v avstro-ogerski monarhiji, katera se peča z zobozdravstvom. Bosna je torej prekosila v ženski osvoboji ostale avstro-ogerske dežele.

Črnagora. — Ruski potopisec Rovinjski opisuje v časopisu „Novoe Vreme“ živahno delavnost črnogorskega kneza Nikolaja na polju oborožanja in organizacije črnogorske vojske. Rovinjski piše, da se je Nikolaj knez že zdavna prepričal o potrebi urejenja vojske na Črnogorskem pod vodstvom častnikov, kateri so se izobrazili v inozemstvu. Le vsled primanjkanja častnikov in denarnih sredstev se ni moglo storiti doslej nič v tem oziru. Sedaj pa je prišel knez Nikolaj izvajati svoje osnove. Ustanavlja batalijon, kateri bodo vodili častniki, ki so izšolani v inozemstvu. Dva teh častnikov sta izšolana v Rusiji in sta v ruski vojaški službi. Vrhovno nadzorstvo bo imel Rus, kateri je končal vojno akademijo in se je odlikoval v poslednji rusko-turški vojni. Službovnik je že sestavljen, vojarna, kar je že znano čitateljem, je v delu. Orožje, katero je podaril ruski car Črnogori, so pregledali strokovnjaki in našli, da je boljše od onih pušek, katere je naročila Črnagora svoječasno v Avstriji. — Ruski car je pozval k svojemu kronanju v Moskvo črnogorskega kneza Nikolaja I. — Cetinjska vlada izdeluje načrt za posojilo 2,555.000 frankov, katero dobi v Rusiji.

Srbija. — O srbskem kralju Aleksandru se mnogo govori v poslednji čas, da se zaroči s hčerjo jednega velikih knezov ruskih. Sedaj pa javlja „Kölnische Zeitung“, da se je kraljica Natalija nedavno sestala z velikim knezom Vladimirjem, da se dogovori z njim o poroki njegove hčere Helene z njenim sinom Aleksandrom.

Bolgarija. — Iz Sofije poročajo vedno nasprotujoče si vesti o prestopu k pravoslavju Koburzanovega sina Borisa. Jednega dne javljajo že kot gotovo dejstvo, drugega dne pa ji zopet oporekajo. Pravoslavna cerkev pa bi gotovo ne pridobila veliko, ako bi Boris res prestopil v njeno zavetje. Prestop bi imel le politično svrho in le obžalovati je take koristolovne čine na — cerkvenem in verskem polju.

Rusija. — Car je dovolil, da vstopi 125 kitajskih častnikov v različne polke raznega okrožja, nastanjene v evropskem delu Rusije.

Ti kitajski častniki bodo vršili tri leta redno vojaško službo. Razven teh vstopi 50 kitajskih častnikov v ruska vojaška vzgajališča. — Iz Petrograda poročajo, da je določil car svoto 1,300.000 rubljev iz svojega premoženja za zgradbo in urejenje poslopja za «splošni ruski častniški klub». Ta poslopja bi bila na razpolaganje vsem, v Petrogradu stalno ali mimogrede bivajočim častnikom. Člani kluba pa bodo vsi častniki. Car bode poklanjal vsako leto izdatno svoto za vzdrževanje teh obširnih poslopij. Pričakuje se, da se ta cesarski dar razglasi službeno, ko carica povije prvo dete. — Po uradnem poročilu ruskega ministra financ je imela Rusija v prvi polovici t. l. rednih dohodkov 528.129.000 rubljev v zlatu in srebru, stroškov pa 510.512.000 rubljev. Izvenredni dohodek je znašal 148.495.000, a strošek 268.299.000 rubljev. — Ta velika slovanska država — strah in trepet naših neodrešencev — vedno množi svojo moč na daljnem vshodu. Brodovi prostovoljnega parniškega društva prevažajo neprenehoma čete in vojni material iz luk črnega morja na vzhod. Pred časom je prišel v Vladivostok velik parnik s topovi in drugimi potrebami za trdnjavo, te dni je pa odplul iz Odesa drug parnik s težkimi topovi in vojaki. Angleški časopisi poročajo, da bode imela Rusija v Vladivostoku kmalu do 300.000 mož, ki so pripravni za vojno.

Raznoterosti.

* **Kako postopajo na Nemškem z jetniki?** — Neki nemški list piše: „Kako po nemških ječah pri disciplinarnih kaznih rabijo knuto, poroča sotrudnik lista „Grenzbote“. Ta mož je obiskal jetnišnico Ravitsch na Poznanskem. Ta jetnišnica je dala že nekaj povoda, da se je javnost z njo pečala in je nekdo zagotavljal, da imajo tam poseben stroj za pretapanje. Nekaj urednikov listov so zaradi tega navajanja tudi obsodili, ker resnica v oči bode. Toda čujmo, kaj piše sotrudnik lista „Grenzbote“: „Razven bojzljivega pogleda in belega obraza moža, sem opazil na njegovem obrazu tudi znake davljenja in višnjeve ter ranjenje proge na rokah za pestjo. Zunaj celice mi je vodja odgovoril na vprašanja, da je jetnik bil disciplinarno kaznovan, ker je poskušal pobegniti in kasneje se hotel v celici obesiti, rane za pestjo pa ima od verig, katere mu vsak večer pritrđijo in mu povsem niso primerne. Jetnik je bil obsojen tudi, tako je vodja pripovedoval, po posvetovanju uradnika, pastorja in učitelja, da ima dobiti trideset udarcev; ko so odposlali višji odlasti poročilo o tej stvari, mu je ta poleg prvih trideset udarcev še družih trideset pripoznala, toraj skupaj šestdeset. Pretrepava pa ljudi močan paznik s kaučukom, to je bičem spletenim iz pol drug meter dolzega in pol drugi centimeter debelega usnja, ter ima kratek lesen držaj, pretrepava se jih seveda po zadnjem delu telesa in kako: Kaznjencea pritrđijo z jermeni na takozvanega kozla za noge, roke in vrat in sicer napravi njegov život skoro popolen kolobar; poprej mora pa obleči tanke blačice iz platna. Kozla pa lahko premikajo in je uporabljiv za vsako višočino jetnika in je preoblečen z usnjem. Ko izvršujejo kazen, se kaznjencu že pri petem udarcu kri posedi... Mnogo sem čul in videl o tej „izobraževalnej“ metodi tega zavoda, toda dovolj mi je bilo, ko sem zagledal orodje za trpinčenje, kakor kozla in bič, poželenje sem imel le do dobrega zraka in solnena svita“. Tako postopajo v olikani Nemčiji!

* **Lastno ženo prodal.** Kmet Mijo Kuharić v Borčecu na Hrvaškem je bil nekaj časa v denarnih stiskah in je zategadelj sklenil, prodati svojo ženo. Kmet Josip Škujanec v isti vasi, nekdanji ljubimec Kuharićeve žene, je vzprejel Kuharićevo ponudbo in odšel za ženo 160 gld. Lepa Bara je bila s kupčijo povsem zadovoljna in se je takoj preselila v Škujančevo hišo. Na vseh prizadetih veliko začudenje pa se je začelo za to kupčijo zanimati tudi sodišče, katero je prepričano, da je sklenjena kupčija kaznjivo dejanje.

* **Najhitrejša ladija sveta** je nova ruska torpedolovka „Sokol“, kakor so dognale oficijelne poskušnje. Nobena ladija še ni dosegla do zdaj taci uspehov. Ladija je izdelana iz niklovega jekla in aluminija. Stroji so proračunjeni na 4400 konjskih moči.

* **Pogumna lovka.** Soproga velikega župana Szmezsanyi-ja v Arvi je velika prijateljica lova. Te dni je bila velika gonja v Polhori blizu gališke meje in je dobila gospa županja odkazano precej osamljeno mesto. Mej lovom prilomasti hipoma velikanski medved proti njej. Ona ustrela na dvajset korakov iz lahke svoje puške in rani medveda, ki se ljut zakači proti njej. Pogumna lovka pa ustrela v drugič, ko je bil medved le še tri korake od nje in kosmatin se s prestreljeno glavo zgrudi na njo. Medved je meril nad dva metra.

Št. 394.

Razpis služb.

V tem šolskem okraji se razpisuje služba:

1. definitivnega učitelja — voditelja na enorazredni šoli na Ponikvah;
2. definitivnega učitelja — voditelja na enorazredni šoli na Bukovem;
3. definitivnega učitelja — voditelja na enorazredni šoli v Logu (Breth).

Dohodki so določeni v deželni postavi dne 4. marca 1879 št. 9 oziroma 10. marca 1870 št. 12. Prošnje s postavnimi spričevali je vložiti postavnim potom v dobi 6. tednov po razglasu tega v uradnem listu „Osservatore Triestino“.

C. kr. okrajni šolski svet
v Tolminu dne 30. septembra 1895.

Predsednik:

V stolni ulici 13 v Gorici.

Za nastopajočo spremembo časa (sezono) možno je kapiti po zelo nizki ceni vsakovrstno blago **v stolni ulici 13**, in sicer:

Pogrinjala z bato prešita, pogrinjala iz volne, kocene, pogrinjala v barvah in bele — vse v veliki izbiri.

Flanel, ševijot, tibet in drugo volneno blago za ženske obleke.

Štruk, kamgarn, loden, cajn in raznovrstno blago za možke obleke.

Fuštanj bel surov, pikast in v barvah.

Maje in spodnje hlače iz volne, fuštanja in težke bombaževine.

Srajce po Jägerovem kroju vseh kakovostij.

Srajce za hribolazce (turiste) bele in v barvah — kakor tudi:

Platno, bombaževino, maderpolan, šifon. Platno in bombaževino dvojnate širokosti za postelje.

Prevleka za blazine in slamnjače ali za šušto.

Krema; gotove blazine z kremo prve kakovosti.

Vsakovrstne šjale in robce iz flanele. Črtano blago (rigadini) iz Kormina za srajce in hlače in še mnogo drugih stvari prodaja se po ugodnih cenah

V stolni ulici 13 v Gorici.

Gostilna Antona Vodopivca

(Po domače „pri Prvačkovcu“)

v Trstu, ulica Solitario št. 12

se priporoča in objavlja slav. slovenskemu občinstvu Trsta in okolice, da je preskrbljena za svoje prostore in za veselice „Trž. Sokola“ iz lastne zaloge pravega črnega in belega, nepokvarjenega vina po doli označenih cenah.

Črno prvaško (novo) po 32 krajcerjev liter
Belo „ (novo) „ 40 „

Rizling sladki, prvaški (novo) po 48 liter
Modra frankinja prvaš. (nova) „ 40 „

Stara vina, bela in črna, večletna, toči v sodih po 40 in 48 kr. liter, v steklenicah pa liter prve vrste po 80, druge po 60 kr. Družinam od 5 litrov naprej 4 kr. ceneje.

Karol Drašček pek Riva Corno št. 4. v Gorici. Podružnica za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Ivan Dekleva veletržec z vinom v Gorici ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna domača vina bela in črna istrska ter bela dalmatinska. Pisarnica se nahaja na Generališču (prehod Edlingov). Prodaja na debelo.

Franc Bensa v Ozki ulici št. 8 v Gorici prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, sploh vsa orodja in potrebščine za čevljarje Zagotavlja dobro blago po zmernih cenah; zato se sl občinstvu priporoča za obilen obisk.

Anton Obidič čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovencem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

I. Cej gostilničar v Židovski ulici št. 5 toči na ravno brisko vino.

Anton Fon v Semeniški ulici ima prodajalnico vsakovrstnih klobukov in kap ter gostilnico. Toči vedno dobra in naravna vina.

Ant. Jeretič za veliko vojašnico v Gorici prodaja vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško rabo kot: papir, peresa, svinčnike, knjižice, knjige za upisovanje itd. Pisanke in risanke iz dobrega papirja izdeluje v svoji delavnici, na kar slavno učitelstvo še posebno opozarja.

Ivan Pečenko veletržec z vinom na debelo v Vrtni ulici št. 8 (poleg ljudskega vrta na desno), prodaja nad 56 litrov po najnižjih cenah pristna bela in črna vina, in sicer: vipavska, furlanska. — Zagotavlja dobro, pristno blago, točno pčtrežbo in nizke cene.

ANDREJ JAKIL, tovarna kož v Rupi pošla Gorici, na trgu Kornu.

Ivan Reja gestilničar „Alla Colomba“ za veliko vojašnico na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina in ima domačo kuhinjo. Cene prav zmerne.

Anton Koren trgovec v Gosposki ulici št. 4 prodaja razno lončarsko, porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravi okvirje za zrcala in podobe.

Franjo Jakil lastna tvornica kož v Rupi pri Gorici. — Prodajalnica v Gorici, Raštelj 9.

„Kazipot“ za leto 1895-96.

dobi se v tiskarni za gl. 1-20, s pošto 10 kr. več.

Odvetnik

Dr. OTOKAR RIBAŘ

usoja si naznanjati p. n. občinstvu, da je svojo

odvetniško pisarno

odprl

v Trstu

v ulici S. Spiridione št. 3, v II. nadstr.